

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

Sammanträde

Tid 13.4.2026 kl. 11:00 -
Plats Mötesloka Pitkäjärvi, Teknikvägen 15, Esbo
Tilläggsuppgifter

Ärenden

Ärende	Bilagor	Rubrik	Sida
1		Konstaterande av sammanträdet laglighet och beslutsförhet	4
2		Godkännande av välfärdsområdesstyrelsens arbetsordning och val av protokolljusterare	6
3		Tillsyn över lagligheten av beslut av tjänsteinnehavare och nämnder som lyder under välfärdsområdesstyrelsen	8
4		Föredragandens aktualitetsöversikt	11
5	1	Antecknande av internrevisionens årsrapport 2025 och årsplan 2026 för kännedom	12
6	2	Givande av utlåtande till välfärdsområdesfullmäktige om de åtgärder som nationalspråksnämndens årsberättelse om hur de svenskspråkiga tjänsterna har förverkligats 2025 ger anledning till (VOF)	15
7	3	Svar på den av ledamot Laine och ledamot Salovaara samt 36 andra ledamöter inlämnade frågan till välfärdsområdesstyrelsen om kvaliteten på tjänsterna för äldre (VOF)	22
8	4	Svar på den av ledamot Nurminen och 23 andra ledamöter inlämnade fullmäktigemotionen om bekämpning av arbetsrelaterat utnyttjande och människohandel i välfärdsområdets upphandlingar och underleverantörskedjor (VOF)	28
9	5	Svar på den av ledamot Rodriguez och 28 andra ledamöter inlämnade fullmäktigemotionen om utdelning av moderskapsförpackningar till papperslösa familjer (VOF)	32
10	6	Svar på den av ledamot Laine och ledamot Hietanen-Tanskanen samt 35 andra ledamöter inlämnade fullmäktigemotionen om vårdstigen för preeklampsi (VOF)	35

11	7	Svar på den av ledamot Hyrkkö och 40 andra ledamöter inlämnade fullmäktigemotionen om ett tätare samarbete mellan rådgivningen och småbarnspedagogiken (VOF)	38
12	8	Svar på den av ledamot af Hällström och 35 andra ledamöter inlämnade frågan till välfärdsområdesstyrelsen om den svenskspråkiga funktionshinderservicen i välfärdsområdet (VOF)	42
13	9	Svar på den av ledamot Hukari och ledamot Skaffari samt 29 andra ledamöter inlämnade frågan till välfärdsområdesstyrelsen om hur väl de tjänster fungerar som ersätter köp av stödrelationer för barn och unga (VOF)	47
14	10	Svar på den av ledamot Alaviiri och 34 andra ledamöter inlämnade frågan till välfärdsområdesstyrelsen om värdig behandling och trygg vård av äldre personer inom Västra Nylands välfärdsområde (VOF)	52
15	11	Svar på den av ledamot Alaviiri och 30 andra ledamöter inlämnade frågan till välfärdsområdesstyrelsen om stöd för barn med utmanande beteende och sektorsövergripande utmaningar i Västra Nylands välfärdsområde (VOF)	56
16	12	Svar på den av ledamot Cederlöf och 21 andra ledamöter inlämnade frågan till välfärdsområdesstyrelsen om tillgången till svenskspråkigt äldreboende i Esbo (VOF)	60
17	13	Svar på den av ledamot Westerholm och 25 andra ledamöter inlämnade frågan till välfärdsområdesstyrelsen om avtalsbrandkårerna (VOF)	63
18	14	Svar på den av ledamot Frantsi-Lankia och 29 andra ledamöter inlämnade frågan till välfärdsområdesstyrelsen om situationen och tillsynen inom äldreomsorgen i Västra Nylands välfärdsområde (VOF)	67
19	15	Svar på den av ledamot Valkeapää och ledamot Hiila samt 33 andra ledamöter inlämnade motionen om införande av friskvårdstimmar för personalen inom Västra Nylands välfärdsområde (VOF)	76
20	16	Svar på den av ledamot Tiitinen och ledamot Ahonen samt 32 andra ledamöter inlämnade fullmäktigemotionen om inrättande av ett "fältsjukhus" för att trygga barnens hälsa och skolarbete (VOF)	81
21	17	Svar på den av ledamot Salovaara och 37 andra ledamöter inlämnade fullmäktigemotionen om upprättande av en tillämpningsanvisning och flerkanalig information om den nya lagen om funktionshinderservice (VOF)	84
22	18	Svar på den av ledamot Paakkunainen och 15 andra ledamöter inlämnade fullmäktigemotionen om användning	89

		av återbetalade organisationsunderstöd för följande års understöd (VOF)	
23	19	Svar på den av ledamot Kajava och två andra ledamöter inlämnade fullmäktigemotionen om kostnadseffektivisering av mentalvårdstjänsterna	92
24	20	Svar på den av ledamot Marttila och 32 andra ledamöter inlämnade fullmäktigemotionen om firandet av de ensammas dag i Västra Nylands välfärdsområde (VOF)	97
25		Meddelanden	100
26		Tilläggslista: Avslutande av samarbetsförhandlingar som inleddes av välfärdsområdesstyrelsen den 30 mars 2026 § 35	103
27	21	Tilläggslista: Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy:n osakassopimuksen hyväksyminen	107

Esbo 8.4.2026

Mia Laiho
ordförande

1**Konstaterande av sammanträdets laglighet och beslutsförhet****Beslutsförslag**

Ordföranden beslutar konstatera de närvarande vid sammanträdet och sammanträdets laglighet och beslutsförhet i enlighet med 72 § i förvaltningsstadgan.

Behandling**Beslut****Redogörelse**

Efter att ha öppnat sammanträdet konstaterar ordföranden dess laglighet och beslutsförhet (72 § i förvaltningsstadgan).

Enligt 108 § i lagen om välfärdsområden är andra organ än välfärdsområdesfullmäktige beslutföra när över hälften av ledamöterna är närvarande. Som närvarande betraktas också sådana ledamöter i ett organ som deltar i sammanträdet på elektronisk väg.

Enligt 70 § i förvaltningsstadgan utfärdas kallelsen till sammanträdet av ordföranden eller, om ordföranden har förhinder, av vice ordföranden. I kallelsen ska anges tid och plats för sammanträdet samt de ärenden som ska behandlas. Det ska framgå vilket av organets sätt att fatta beslut som iakttas vid respektive ärende.

Enligt 78 § i förvaltningsstadgan kan sammanträdet hållas i en elektronisk miljö som man deltar i via en elektronisk förbindelse (elektroniskt sammanträde). Beslut i ärenden kan fattas elektroniskt före sammanträdet (elektroniskt beslutsförfarande).

Enligt 70 § i förvaltningsstadgan ska kallelsen sändas om möjligt 5 dagar före sammanträdet. En föredragningslista som upptar

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

redogörelse, motiveringar till beslutfattandet och beslutsförslag i varje ärende som föreligger till behandling bifogas kallelsen. Kallelsen kan också sändas elektroniskt.

2

Godkännande av välfärdsområdesstyrelsens arbetsordning och val av protokolljusterare

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar

1. godkänna sammanträdets arbetsordning och
2. välja två protokolljusterare.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Enligt 72 § i förvaltningsstadgan behandlas ärendena i den ordning som framgår av föredragningslistan, om organet inte beslutar något annat. Organet kan också besluta ta upp ett ärende som inte är nämnt i kallelsen. Enligt 79 § i förvaltningsstadgan justeras protokollet på det sätt som organet beslutar.

Närvaro- och yttranderätt vid välfärdsområdesstyrelsens sammanträden

Enligt 77 § i förvaltningsstadgan har utöver välfärdsområdesstyrelsens ledamöter, föredragande och protokollförare följande personer närvaro- och yttranderätt vid välfärdsområdesstyrelsens sammanträden:

- välfärdsområdesfullmäktiges ordförande och vice ordförande,
- välfärdsområdesdirektören, serviceområdesdirektörerna,
- tjänsteinnehavare som särskilt förordnats av välfärdsområdesdirektören och serviceområdesdirektörerna eller

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

sakkunniga som särskilt kallats in av välfärdsområdesstyrelsen eller föredraganden,
- nationalspråksnämndens ordförande och
- en representant för ungdomsfullmäktige.

Vid sammanträdet kan dessutom närvara en särskild sekreterare. Andra än ovannämnda personers rätt att närvara och yttra sig fastställs i samband med respektive organ.

Företrädare för de andra påverkansorganen än ungdomsfullmäktige har rätt att närvara och yttra sig vid ett organ i ett enskilt sammanträdesärende enligt prövning av organets ordförande eller dess föredragande.

Närvarorätt vid behandling av sekretessbelagda ärenden har utöver ledamöterna, föredraganden och sekreteraren endast en representant för välfärdsområdesstyrelsen, välfärdsområdesdirektören, en serviceområdesdirektör samt en sakkunnig som föredraganden vid behov kallar in.

3

Tillsyn över lagligheten av beslut av tjänsteinnehavare och nämnder som lyder under välfärdsområdesstyrelsen

Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Sanna Svahn

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar att den inte tar upp följande beslut av tjänsteinnehavare och nämnder som lyder under välfärdsområdesstyrelsen till behandling:

Välfärdsområdesdirektör

Upphandlingsärenden

25.3.2026 § 28 Viestintä-, mainostoimisto- ja rekryointipalvelujen sekä messuosastojen hankinta

Direktör för koncerntjänsterna

Upphandlingsärenden

24.3.2026 § 6 Ergonomiakoulutusten hankinta

27.3.2026 § 7 Päättös varasto- ja varastokuljetuspalvelujen hankinnan keskeyttämisestä

1.4.2026 § 8 Päättös irtokalusteiden hankinnan keskeyttämisestä

Direktör för serviceproduktionen

Personalärenden

27.3.2026 § 5 Muutosjohtaja, ottaminen määräaikaiseen virkasuhteeseen, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue, Perhe- ja vammaispalvelujen palvelualue, työavain LUVN-04-61-26

Räddningsdirektör

Upphandlingsärenden

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

1.4.2026 § 11 Puhdistuskontin (CBRNE) hankintapäätös

Tf. Serviceområdesdirektör, gemensamma social- och hälsovårdstjänster

Allmänna ärenden

30.3.2026 § 18 Lausunnon antaminen sosiaali- ja terveysministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi terveydenhuoltolain, vankeuslain ja tutkintavankeuslain muuttamisesta

Protokoll för nämnder som lyder under välfärdsområdesstyrelsen

För välfärdsområdesstyrelsens sammanträde den 13 april 2026 finns inga sådana mötesprotokoll som ska skickas för laglighetstillsyn för nämnder som lyder under Välfärdsområdesstyrelsen.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Enligt 97 § i lagen om välfärdsområden kan välfärdsområdesstyrelsen, välfärdsområdesstyrelsens ordförande, välfärdsområdesdirektören eller en genom förvaltningsstadgan tillförordnad tjänsteinnehavare i välfärdsområdet till behandling i välfärdsområdesstyrelsen ta upp ett ärende som med stöd av denna lag har delegerats till en underlydande myndighet eller en sektion i välfärdsområdesstyrelsen och i vilket den behöriga myndigheten har fattat ett beslut.

Enligt välfärdsområdesstyrelsens beslut den 31 maj 2022 § 56 meddelas nämndernas, välfärdsområdesdirektörens, serviceområdesdirektörernas direktören för koncerntjänsternas och direktören för serviceproduktionens beslut till styrelsen för utövande av övertagningsrätt. Nämnder som lyder under välfärdsområdesstyrelsen är nämnden för tjänster och personal, framtids- och utvecklingsnämnden samt beredskaps- och säkerhetsnämnden.

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

Ett ärende ska tas till behandling i ett högre organ inom den tid inom vilken begäran om omprövning enligt 139 § i lagen om välfärdsområden ska framställas.

Enligt 97 § i lagen om välfärdsområden får till behandling i ett högre organ dock inte tas:

1. ärenden som gäller tillstånds-, anmälnings- och tillsynsförfaranden enligt lag eller förordning,
2. ärenden inom hälso- och sjukvården eller socialväsendet som gäller en individ,
3. ärenden som överförts till ett i 54 § avsett gemensamt organ för välfärdsområden, om de berörda välfärdsområdena så avtalar.

Protokollen för nämnderna som lyder under välfärdsområdesstyrelsen kan läsas på välfärdsområdets webbplats på adressen https://luhva-d10julk.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meeting_handlers&id=

Besluten av tjänsteinnehavare som lyder under välfärdsområdesstyrelsen kan läsas på välfärdsområdets webbplats på adressen <https://www.luvn.fi/fi/viranhaltijapaatokset>.

4

Föredragandens aktualitetsöversikt

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar anteckna aktualiteterna för kännedom.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Vid sammanträdet ges översikter över aktuella ärenden som gäller välfärdsområdet bland annat enligt följande:

1. Välfärdsområdesdirektörens aktuella ärenden

Välfärdsområdesstyrelsen 13.4.2026

5 Antecknande av internrevisionens årsrapport 2025 och årsplan 2026 för kännedom

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Kiiskilä Erja

Beslutsförslag Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar:

1. anteckna internrevisionens årsrapport 2025 för kännedom och
2. anteckna internrevisionens årsplan 2026 för kännedom.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Internrevisionen är en oberoende stödfunktion för välfärdsområdesstyrelsen och den högsta ledningen, som välfärdsområdesdirektören och välfärdsområdesstyrelsen använder för att fullgöra sitt tillsynsansvar.

Internrevisionen säkerställer, utvärderar och stöder ändamålsenligheten, tillräckligheten och effektiviteten av god lednings- och förvaltningspraxis samt resultaten av den interna kontrollen och riskhanteringen, och ger rekommendationer för att stärka dessa.

Enligt 51 § i lagen om välfärdsområden ska välfärdsområdesstyrelsen ordna en oberoende internrevision av välfärdsområdet. Vidare enligt 42 § i förvaltningsstadgan

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

ska välfärdsområdesstyrelsen sörja för välfärdsområdets interna kontroll och ordnandet av internrevisionen.

Enligt § 115 i förvaltningsstadgan ska internrevisionen rapportera till välfärdsområdesstyrelsen och välfärdsområdesdirektören. Den sammanfattande rapporteringen till den högsta ledningen ska i regel omfatta bland annat de centrala resultaten från revisions- och utvärderingsarbetet samt en översikt över situationen angående korrigerande åtgärder.

Internrevisionen planerar sin verksamhet utgående från flera års perioder med hänsyn till risker och i planeringen och prioriteringen av revisionsobjekten beaktas bland annat organisationens mål och strategier samt förändringar i omvärlden. Enligt 6 § i verksamhetsstadgan för internrevisionen upprättar internrevisionen en långsiktig plan för fullmäktigeperioden. Planen fastställer verksamhetens tyngdpunkter och ger en övergripande planering av revisionens omfattning på lång sikt. Välfärdsområdesstyrelsen godkänner planen för fullmäktigeperioden (välfärdsområdesstyrelsen 3.3.2025 § 47). Den långsiktiga planen preciseras i årliga planer, som utarbetas av revisionschefen och fastställs av välfärdsområdesdirektören.

Bilaga

- 1 Sisäisen tarkastuksen vuosiraportti 2025 ja suunnitelma 2026 (ei julkinen)

Tilläggsmaterial

För kännedom

Verkställighet

tarkastuspäällikkö

Beslutshistoria

Västra Nylands välfärdsområde

Möteskallelse

14/116

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

Nationalspråksnämnden
Välfärdsområdesstyrelsen

§ 4

4.3.2026
13.4.2026

4521/00.01.03/2023

Välfärdsområdesstyrelsen 13.4.2026

6

Givande av utlåtande till välfärdsområdesfullmäktige om de åtgärder som nationalspråksnämndens årsberättelse om hur de svenskspråkiga tjänsterna har förverkligats 2025 ger anledning till (VOF)

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Öberg Benita
Moisala Jarno

Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar

1. anteckna för kännedom den av nationalspråksnämnden den 4 mars 2026 § 4 inlämnade årsberättelsen för 2025 om hur tjänsterna på minoritetens språk har genomförts samt redogörelsen för konsekvenserna av välfärdsområdesfullmäktiges beslut 2025 för hur de språkliga rättigheterna förverkligas i praktiken,

2. föreslå välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige beslutar anteckna för kännedom följande utlåtande om de åtgärder som nationalspråksnämndens årsberättelse för 2025 om hur tjänsterna på minoritetens språk har genomförts ger anledning till:

Utvecklingshelheterna i nationalspråksnämndens årsberättelse

- Stärka personalens språkkunskaper genom nya språkinlärningsmetoder
- Kartlägga personalens språkkunskaper och stärka patient- och klientstyrningen enligt språk

Nationalspråksnämnden
Välfärdsområdesstyrelsen

§ 4

4.3.2026
13.4.2026

- Stärka samarbetet med både svensk- och finskspråkiga läroanstalter
- Förbättra rekryteringsprocessen
- Stärka svenskans synlighet internt och främja ett språkmedvetet arbetsklimat
- Förbättra tillgången och användningen av material på svenska
- Vidareutveckla data och mätare gällande tillgång till service på svenska
- Införa språkbrukstillägg för personalen
- Stärka resurseringen för den svenska verksamheten

Målet är att genom dessa åtgärder få fungerande vård- och servicestigar på svenska. Därtill fäster nämnden vikt vid att boendeservice för personer med funktionsvariationer tryggas på svenska.

och

3. föreslå välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige beslutar anteckna för kännedom nationalspråksnämndens redogörelse för konsekvenserna av välfärdsområdesfullmäktiges beslut 2025 för hur de språkliga rättigheterna förverkligas i praktiken.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Nationalspråksnämnden har den 4 mars 2026 § 4 godkänt årsberättelsen och dess redogörelse för konsekvenserna av välfärdsområdesfullmäktiges beslut för hur de språkliga rättigheterna förverkligas i praktiken.

Årsberättelsen för 2025 ger en bild av hur de svenskspråkiga tjänsterna i välfärdsområdet har genomförts.

Utvecklingshelheterna som valts utifrån iakttagelserna i årsberättelsen består av följande punkter:

- Stärka personalens språkkunskaper genom nya språkinlärningsmetoder

Nationalspråksnämnden
Välfärdsområdesstyrelsen

§ 4

4.3.2026
13.4.2026

- Kartlägga personalens språkkunskaper och stärka patient- och klientstyrningen enligt språk
- Stärka samarbetet med både svensk- och finskspråkiga läroanstalter
- Förbättra rekryteringsprocessen
- Stärka svenskans synlighet internt och främja ett språkmedvetet arbetsklimat
- Förbättra tillgången och användningen av material på svenska
- Vidareutveckla data och mätare gällande tillgång till service på svenska
- Införa språkbrukstillägg för personalen
- Stärka resurseringen för den svenska verksamheten

Målet är att genom dessa åtgärder få fungerande vård- och servicestigar på svenska. Därtill fäster nämnden vikt vid att boendeservice för personer med funktionsvariationer tryggas på svenska.

Enligt lagen om välfärdsområden § 33 och 53 § 1 punkten i förvaltningsstadgan ska nationalspråksnämnden utreda, bedöma och uttala sig om hur välfärdsområdesfullmäktiges beslut påverkar hur de språkliga rättigheterna tillgodoses i praktiken.

Dessutom ska nationalspråksnämnden enligt 53 § i förvaltningsstadgan årligen lämna välfärdsområdesstyrelsen en berättelse om hur tjänsterna på minoritetens språk har genomförts. Välfärdsområdesstyrelsen lämnar till välfärdsområdesfullmäktige ett utlåtande om de åtgärder som nämndens berättelse ger anledning till.

Bilaga

- 2 Nationalspråksnämndens årsberättelsen 2025

Tilläggsmaterial

- Nationalspråksprogrammets uppföljning

För kännedom

Verkställighet

palvelulinjajohtaja (ruotsinkieliset palvelut),
hallintojohtaja

Nationalspråksnämnden
Välfärdsområdesstyrelsen

§ 4

4.3.2026
13.4.2026

Beslutshistoria

Nationalspråksnämnden 04.03.2026 § 4

§ 4

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):

Beslutsförslag

Servicelinjedirektör, tjänster på svenska Öberg Benita

Nationalspråksnämnden beslutar

1. att för egen del godkänna bifogad årsberättelse om hur tjänsterna på svenska har genomförts år 2025 och
2. att sända bifogad årsberättelse till välfärdsområdesstyrelsen.

Behandling

Under behandlingen gjorde föredragande följande tillägg under utvecklingsåtgärder i kapitel 4:

”- Kartlägga personalens språkkunskaper och stärka patient- och klientstyrningen enligt språk
- Förbättra rekryteringsprocessen
- Förbättra tillgången och användningen av material på svenska”.

Under behandlingen lämnade ledamoten Johansson följande ändringsförslag, som vice ordförande Fjäder understödde:

Till kapitel 3.3, efter första stycket läggs följande mening till:
”HUS och LUVNs gemensamma serviceplan för Raseborgs sjukhus, med primärvårds- och specialsjukvårdstjänster, som ska utarbetas under 2026 är av grundläggande betydelse för att Raseborgs campus ska fungera som ett nationellt tvåspråkigt kompetenscentrum.”

Nationalspråksnämnden
Välfärdsområdesstyrelsen

§ 4

4.3.2026
13.4.2026

Under behandlingen lämnade ordförande Westerholm följande ändringsförslag, som ledamot Törnqvist-Björklund understödde:

Till utvecklingsåtgärder i kapitel 4 läggs följande punkter till:
"- Införa språkbrukstillägg för personalen
- Stärka resurseringen för den svenska verksamheten

Därtill fäster nämnden vikt vid att boendeservice för personer med funktionsvariationer tryggas på svenska."

Ordföranden förklarade diskussionen avslutad.

Ordföranden frågade om ledamot Johanssons ändringsförslag kan godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig detta, konstaterade ordföranden att nationalspråksnämnden godkände ändringsförslagen enhälligt.

Ordföranden frågade om ordförandens ändringsförslag kan godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig detta, konstaterade ordföranden att nationalspråksnämnden godkände ändringsförslagen enhälligt.

Medlem Törnqvist-Björklund var frånvarande från sammanträdet under behandlingen av detta ärende kl. 18.18-18.20.

Medlem Lahti var frånvarande från sammanträdet under behandlingen av detta ärende kl. 18.19-18.21.

Det togs en sammanträdespaus under behandlingen av detta ärende kl. 18.50-18.58.

Beslut

Nationalspråksnämnden godkände beslutsförslaget enhälligt med följande ändring i årsberättelsen:

Till kapitel 3.3, efter första stycket läggs följande mening till:
"HUS och LUVNs gemensamma serviceplan för Raseborgs sjukhus, med primärvårds- och specialsjukvårdstjänster, som ska utarbetas under 2026 är av grundläggande betydelse för att Raseborgs campus ska fungera som ett nationellt

Nationalspråksnämnden
Välfärdsområdesstyrelsen

§ 4

4.3.2026
13.4.2026

tvåspråkigt kompetenscentrum.”

Till utvecklingsåtgärder, kapitel 4 läggs följande punkter till:
”- Kartlägga personalens språkkunskaper och stärka patient- och klientstyrningen enligt språk

- Förbättra rekryteringsprocessen
- Förbättra tillgången och användningen av material på svenska
- Införa språkbrukstillägg för personalen
- Stärka resurseringen för den svenska verksamheten

Därtill fäster nämnden vikt vid att boendeservice för personer med funktionsvariationer tryggas på svenska.”

Redogörelse

Nationalspråksnämnden ska i enlighet med 33 § i lagen om välfärdsområden (611/2021) årligen lämna välfärdsområdesstyrelsen en berättelse om hur tjänsterna på minoritetens språk har genomförts. Välfärdsområdesstyrelsen lämnar välfärdsområdesfullmäktige ett utlåtande om de åtgärder som nämndens berättelse ger anledning till.

Syftet med årsberättelsen är, enligt lagpropositionen, att ge information som välfärdsområdet kan utnyttja när man fattar beslut om planeringen av tjänsterna för den språkliga minoriteten. Rapporteringen har också en direkt koppling till den uppgift nationalspråksnämnden har i att utreda, bedöma och fastställa vilka tjänster den språkliga minoriteten har behov av på sitt eget språk och att följa tillgången på tjänsterna och deras kvalitet.

Vi har bättre möjligheter att styra kunderna enligt språk i och med att allt fler kundrådgivningar centraliserats och övergången till ett gemensamt klient- och patientdatasystem i hela området. påbörjas 2026. Tillgången till data om hur servicen fungerar på svenska har blivit bättre men kräver ännu en utveckling.

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom

Västra Nylands välfärdsområde

Möteskallelse

21/116

Nationalspråksnämnden
Välfärdsområdesstyrelsen

§ 4

4.3.2026
13.4.2026

Verkställighet

Beslutshistoria

Välfärdsområdesstyrelsen 13.4.2026

7

Svar på den av ledamot Laine och ledamot Salovaara samt 36 andra ledamöter inlämnade frågan till välfärdsområdesstyrelsen om kvaliteten på tjänsterna för äldre (VOF)

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Suominen Tuula
Janhunen Katja

Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella on päätetyt palvelujen myöntämisen periaatteet, joiden mukaan henkilö voi saada tarpeen mukaisia sosiaalihuollon palveluja.

Tietoa palvelujen saatavuudesta kootaan kuukausittain TAHTI-raporttiin. Julkaisemme lisäksi kahdesti vuodessa lakisääteisesti tietoa ikääntyneiden pääsystä tarvitsemiensa sosiaalipalvelujen piiriin. Viimeisimmän koonnin mukaan ikääntyneet saavat sosiaalihuollon palveluja pääosin viivytyksettä.

Palvelutarpeenarviointi: Lainsäädännön mukaan kiireetön arviointi on aloitettava viimeistään 7. arkipäivänä yhteydenotosta (SHL §36). Palvelutarpeen arviointi toteutuu Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella asiakkaan tilanteen mukaisesti 1-7 arkipäivän kuluessa. Kiireellisen avun tarve on arvioitu välittömästi ja myönnettyt palvelut järjestetty viipymättä.

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

Säännöllinen kotihoito: Lainsäädännön mukaan päätös tehtävä ilman aiheetonta viivytystä ja päätös on toimeenpantava viimeistään 3 kuukauden kuluttua asian vireilletulosta (SHL §45 ja Vanhuspalvelulaki §18). Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella palvelu on alkanut 1-7 vuorokauden sisällä palvelutarpeen toteutamisesta.

Omaishoidon tuki: Lainsäädännön mukaan päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä ja päätös on toimeenpantava viimeistään 3 kuukauden kuluttua asian vireilletulosta (SHL §45 ja Vanhuspalvelulaki §18). Myönnetään takautuvasti hakemuksen saapumispäivästä lähtien. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella keskimääräinen odotusaika on 24 vrk. Hakemuksen saapumisesta päätökseen ei ajalla 1.7 – 31.12.2025 kenelläkään asiakkaalla ole kestänyt yli 90 vrk hakemuksen vireilletulosta päätökseen.

Pitkäaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen: Lainsäädännön mukaan päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä ja päätös on toimeenpantava viimeistään 3 kuukauden kuluttua asian vireilletulosta (SHL §45 ja Vanhuspalvelulaki §18). Pääosin toteutuu 90 vrk:n sisällä. Keskimääräinen odotusaika 42 vrk. Yli 3 kk odottaneita seuranta-aikana (1.7 – 31.12.2025) yhteensä 1 asiakkaalla vireilletulosta paikan saamiseen.

Palvelujen odotusaikoja seurataan viikoittain ja mikäli odotusajat palveluihin näyttävät kasvavan, arvioidaan tilannekohtaisesti tarvittavia toimenpiteitä. Palvelujen saatavuuden turvaamiseksi tehdään jatkuvasti tiivistä yhteistyötä oman toiminnan lisäksi yksityisten palveluntuottajien kanssa.

Tällä hetkellä asiakkaiden tyytyväisyyttä kysytään säännönmukaisesti THL:n kerro palvelustasi - asiakastyytyväisyyskyselyllä sekä kotihoidon että asumispalvelujen osalta. THL toteuttaa kyselyn joka toinen vuosi. Tänä vuonna kyselyn ajankohta on 14.1.–31.3.2026. Asumispalveluissa kysytään lisäksi välivuosina vastaavin kysymyksin palautetta. Edellinen asumispalveluiden oma asiakastyytyväisyyskysely on toteutettu maaliskuussa 2025. Tavoitteena on jatkossa kysyä myös kotihoidon palveluista palautetta vuosittain vastaavin kysymyksin. Asiakkaiden ja omaisten kokema palvelun laatu vaihtelee yksiköittäin ja palveluntuottajittain, mutta sillä ei ole suoraan yhteyttä siihen onko palveluntuottaja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue vai yksityinen palveluntuottaja.

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

Ympäri vuorokautisen palveluasumisen yksiköiden henkilöstömitoitus ylittää lakisääteisen vähimmäistason. RAI-tietoa hyödynnetään yksikön mitoitusta ohjaavana tekijänä, mutta lisäksi huomioidaan yksiköissä päivittäin muuttuvat tilanteet, asiakasprofiili ja tilojen vaikutus. Palveluasumisen yksiköissä RAI-arviointi tulee tehdä kerran vuodessa tai toimintakyvyn muuttuessa. Kotihoidossa vastaava arviointi tehdään kaksi kertaa vuodessa tai toimintakyvyn muuttuessa.

RAI- tiedon pohjalta kehitetään monipuolisesti yksiköiden toimintaa ja hoidon laatua. RAI-tiedon pohjalta yksikössä tunnistetaan poikkeamat ja niihin suunnitellaan toimenpiteet, esimerkiksi kaatumisriskin kasvu, lisätään tasapainoharjoittelua, tehdään apuvälinearviota ja lääkehoidon tarkastelua. Mikäli havaitaan esimerkiksi kognitiivisesti kuormittava asiakasrakenne, voidaan työvuorosuunnittelulla, resursoinnilla, osaamisprofiilien tarkistuksella ja muistisairaahan kohtaamisen osaamista vahvistamalla tukea yksikön toimintaa.

Palveluasumiseen sijoittuvat asiakkaat saavat esittää toiveita asumisyksiköstä ja sen sijainnista. Suurimmalle osalle palveluasumista tarjotaan oman kotikunnan alueelta.

Noin 10 % palveluasumisen asiakkaista asuu Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueella, mutta oman kotikunnan ulkopuolella. Toisaalta tällä hetkellä paikkaa odottavista suurin piirtein sama 10 % toivoo paikkaa oman kotikunnan ulkopuolelta esimerkiksi lasten asuinkunnan perusteella.

Hyvinvointialue seuraa haitta- ja vaaratilanteita osana lain sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta (741/2023) mukaista omavalvontaa ja asiakas- ja potilasturvallisuuden johtamista. Seuranta perustuu henkilöstön tekemiin ilmoituksiin ja niiden järjestelmälliseen analyysiin.

Tarkastelujaksolla ilmoituksia tehtiin 148–373 kuukaudessa, ja kokonaismäärä kasvoi vuoden 2025 aikana. Ilmoitusmäärien nousu ei sellaisenaan osoita turvallisuuden heikentymistä, vaan heijastaa parantunutta raportointikulttuuria ja matalaa ilmoituskynnystä.

Ilmoitusten keskeiset myötävaikuttavat tekijät liittyivät

1. asiakkaiden toimintakykyyn ja terveydentilaan,
2. hoitoympäristöön ja työjärjestelyihin (esim. apuvälineet, siirtotilanteet, henkilöstöresurssit) sekä

3. prosesseihin, tiedonkulkuun ja lääkehoitoon (esim. jakovirheet, kaksoistarkastusten puutteet, siirtoportit).

Ilmoitusten perusteella hyvinvointialue kohdistaa kehittämistoimia erityisesti kaatumisten ehkäisyyn, lääkehoidon turvallisuuden parantamiseen, perehdytyksen vahvistamiseen ja tiedonkulun yhdenmukaistamiseen. Nämä toimenpiteet sisältyvät hyvinvointialueen asiakas- ja potilasturvallisuussuunnitelmaan, omavalvontatyön sekä ikääntyneiden palvelujen koulutuksen vuosikelloon. Koulutuksia toteutetaan monin tavoin. Kevään 2026 painopisteenä on kaatumisten ehkäisy sekä geriatriset sairaudet. Palvelulinjat järjestävät lisäksi omia koulutuksia esim. hoito- ja hoivatyön ydinosaamiseen ja kädentaitoihin liittyvissä asioissa. Opetushoitajat tukevat toiminnallaan yksiköissä toteuttavaa osaamistason vahvistamista.

Työsuojelun näkökulmasta Ikääntyneiden palvelualueen henkilöstölle organisoidaan hätäensiapukoulutusta, paloturvallisuuskoulutusta, asiakkaan kohtaamiseen ja mahdollisten väkivaltatilanteiden ehkäisyyn liittyvää MAPA-koulutusta sekä ergonomia-koulutusta (Potilassiirtojen ergonomia). Koulutukset toteutuvat pääosin pienryhmissä paikan päällä hyvinvointialueen toimitiloissa. Paloturvallisuuskoulutuksissa on hyödynnetty myös teams-koulutuksia. Koulutuksia on järjestetty sekä suomen että ruotsin kielellä, paloturvallisuuskoulutuksia myös englanniksi.

Hyvinvointialueen omissa ja ostopalveluiden ikääntyneiden asumisyksiköissä palvelun järjestäjän omavalvonnassa havaitut puutteet liittyvät erityisesti palveluntuottajien toimintatapojen ja dokumentaation epäyhtenäisyyteen, lääkehoidon ja tiedonkulun varmistamiseen sekä henkilöstön perehdytyksen ja osaamisen vaihteluun. Nykyinen palvelunjärjestäjän valvonta kattaa ikääntyneiden asumispalvelujen valvontatarpeet kokonaisuutena. Laadun parantaminen edellyttää kuitenkin, että palveluntuottajien oma omavalvonta toteutuu valvontalain (741/2023) mukaisesti suunnitelmallisesti, ajantasaisesti ja korjaaviin toimiin johtavasti. Nykyinen valvontaresursointi mahdollistaa lakisääteiset tehtävät, ja vaikuttavuuden parantaminen kohdistuu ennen kaikkea valvonnan riskiperusteiseen suuntaamiseen, ennakoivan valvonnan vahvistamiseen sekä yhteistyön tiivistämiseen hankinnan, ostopalveluiden ja palveluntuottajien välillä, jotta valvontaa voidaan toteuttaa yhdenmukaisemmin ja vaikuttavammin koko palvelualueella.

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

Ikääntyneiden palvelujen henkilöstötyytyväisyys on samalla tasolla kuin muutoin on hyvinvointialueen keskiarvo. Tuloksia seurataan kuukausittain tehtävillä pulssikyselyillä ja raportoidaan osana Tahti-raporttia. Sairauspoissaolojen osuus on ikääntyneiden palvelujen asiakas- ja potilastyötä tekevillä korkeampi kuin Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella muutoin keskimäärin.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi, ja
1. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Valtuutettu Laine ja valtuutettu Salovaara sekä 36 muuta valtuutettua osoittivat aluevaltuuston kokouksessa 24.2.2026 § 13 aluehallitukselle kysymyksen koskien ikäihmisten hoivapalveluiden tilannetta ja valvontaa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella

Toimivalta

Hallintosäännön 27 §:n mukaan valtuutetut voivat osoittaa aluehallitukselle kysymyksen hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin hallintoa koskevasta asiasta.

Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, aluehallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava aluevaltuuston kokouksen esityslistalle.

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

Bilaga

- 3 Ledamot Laines och ledamot Salovaaras fråga till välfärdsområdesstyrelsen om kvaliteten på tjänsterna för äldre

Tilläggsmaterial

För kännedom

Verkställighet

kysymyksen jättäjät, palvelualuejohtaja (ikäntyneiden palvelut), laatu- ja asiakasturvallisuuspäällikkö

Beslutshistoria

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

815/00.02.01/2026

Välfärdsområdesstyrelsen 13.4.2026

8**Svar på den av ledamot Nurminen och 23 andra ledamöter inlämnade fullmäktigemotionen om bekämpning av arbetsrelaterat utnyttjande och människohandel i välfärdsområdets upphandlingar och underleverantörskedjor (VOF)**

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Kortelainen Emilia

Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella hankinnat ovat hyvinvointialuejohtajan 18.12.2025 §112 päätöksellä tarkistetun konsernihallinnon toimintaohjeen mukaisesti keskitetty hankinnan vastuualueelle, jonka tehtävänä on vastata muun muassa hankintojen ohjausprosessien määrittelystä ja operatiivisesta hankinnasta.

Aluehallituksen 12.12.2022 § 196 hyväksymässä hankintaohjeessa on todettu, että hankinnoissa tulee pyrkiä eettisten ja kestäväen kehityksen periaatteiden noudattamiseen sekä sosiaalisten näkökohtien huomioimiseen. Hyvinvointialueen hankinnoissa huomioidaan ihmiskaupan torjuminen ja taloudellisen vastuullisuuden osalta harmaan talouden torjunta. Hankinnoissa noudatetaan muun muassa lakia tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä (1233/2006).

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

Hyvinvointialueen sopimuksissa on lähtökohtaisesti alihankkijoiden ketjuttaminen kielletty, ellei asiasta ole tarjouspyynnössä tai sopimuksessa toisin ilmoitettu tai sovittu. Osassa palveluita, kuten siivouspalveluissa, pyritään välttämään alihankintaa.

Palveluntuottaja on ilmoittanut käyttämänsä alihankkijat tarjouksessaan. Julkisten hankintojen yleisiä sopimusehtoja (esim. JYSE 2025) sovelletaan alihankkijoiden käyttöön. Lisäksi sopimuksissa todetaan, että palveluntuottajan tulee aina ilmoittaa tilaajalle kirjallisesti alihankkijoihin kohdistuvista muutoksista ja lisäyksistä. Tilaajan tulee hyväksyä alihankkijoita koskevat muutokset ja lisäykset ennen kuin uudet alihankkijat ryhtyvät tuottamaan palveluita. Tilaajalla on oikeus perustellusta syystä kieltäytyä hyväksymästä esitettyä alihankkijaa. Kilpailutusvaiheessa tarjoajan tulee antaa tarjouksen mukana selvitys myös sovellettavasta työehtosopimuksesta. Sopimuskaudella tieto sovellettavasta työehtosopimuksesta saadaan tarkastettaessa tilaajavastuulain mukaiset selvitykset.

Sopimusehdoissa on määritelty sopimussanktiot sekä irtisanomis- ja purkuehdot. Sopimusehdoissa on myös varmistettu, että tilaajalla on oikeus saada toimittajalta ja tämän alihankkijalta salassapitosäännösten estämättä palvelun asianmukaisen tuotannon edellytysten varmistamista ja valvonnan toteuttamista varten välttämättömät tiedot ja selvitykset. Tilaajalla on lisäksi oikeus tarkastaa palveluntuottajan ja tämän alihankkijan tiloja ja laitteita sekä päästä tässä yhteydessä palveluntuottajan ja tämän alihankkijan hallinnassa oleviin tiloihin. Palveluntuottajan on myötävaikutettava ohjaus- ja valvontatoimenpiteiden toteuttamiseen. Mikäli tilaaja havaitsee valvonnassa palveluntuotantoon liittyviä epäkohtia tai puutteita, palveluntuottajan on tilaajan niin vaatiessa korjattava mainittu epäkohta tai puute tilaajan asettamassa määräajassa. Esimerkiksi siivous- ja ateriapalveluissa palveluntuottaja toimittaa listat henkilöistä, jotka työskentelevät kohteissa. Hyvinvointialue tekee satunnaistarkastuksia kohteisiin ja varmistaa, että ovatko oikeat henkilöt töissä kohteessa sekä täsmäävätkö nimi ja henkilökortti toisiinsa. Mikäli tarkastuksessa havaitaan puutteita, henkilö poistetaan kohteesta.

Alihankkijan tulee toimittaa vastaavat tiedot kuin varsinaisen palveluntuottajan sekä toimia vastaavalla tavalla kuin varsinaisen sopimuskumppanin.

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

Harmaan talouden näkökulmasta riskialttiissa palveluissa hankintojen kokonaisuudet on suunniteltu siten, että palveluntuottajalla ei ole tarvetta ketjuttaa palveluita ja hankkia näitä kolmannelta osapuolelta. Esimerkiksi siivouspalveluissa hankittavat kokonaisuudet on jaettu siten, että perussiivoukset on kilpailutettu erikoissiivouksista erillään.

Hyvinvointialueella on käytössä LaRi-järjestelmä väärinkäytöksistä ilmoittamiseen. Jokainen työntekijä voi ilmoittaa havaitsemastaan väärinkäytöksestä hyvinvointialueen ilmoituskanavaan lain Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta (1171/2022), ilmoittajansuojelulaki, perusteella.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Verohallinto ja Keskusrikospoliisi ovat käyneet kouluttamassa hyvinvointialueen henkilöstöä harmaantalouden torjunnasta ja korruptiosta.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Valtuutettu Nurminen ja 23 muuta ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 24.2.2026 §13 valtuustoaloitteen koskien työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjuntaa hyvinvointialueen hankinnoissa ja alihankintaketjuissa.

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutusta ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa,

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

viimeistään vähintään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Bilaga

- 4 Ledamot Nurminens fullmäktigemotion om bekämpning av arbetsrelaterat utnyttjande och människohandel i välfärdsområdets upphandlingar och underleverantörskedjor

Tilläggsmaterial

För kännedom

Verkställighet

valtuustoaloitteen jättäjä, hankintajohtaja

Beslutshistoria

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

844/00.02.01/2026

Välfärdsområdesstyrelsen 13.4.2026

9**Svar på den av ledamot Rodriguez och 28 andra ledamöter inlämnade fullmäktigemotionen om utdelning av moderskapsförpackningar till papperslösa familjer (VOF)**

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):

Westergård Mikaela

Puolitaival Miika

Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Suomessa äitiyspakkauksen kustantaa Kela (Kansaneläkelaitos) valtion varoista. Se on sosiaaliturvaetus, joka kuuluu raskaana olevalle tai adoptioäidille, joka asuu Suomessa ja jonka raskaus on kestänyt vähintään 154 päivää. Äitiyspakkauksen sijasta voidaan valita myös rahasumma. Kela ei myy äitiyspakkausta, sillä se ei ole kaupallinen tuote. (kela.fi)

Paperittomien asiakkaiden määrää on vaikea arvioida. Myös paperittoman asiakkaan määritelmä vaihtelee. Paperittomia on usein haavoittuvassa asemassa olevat asiakkaat, mutta myös esimerkiksi kansainvälinen opiskelija, joka tulee raskaaksi Suomessa ja, jolta ei löydy Kela:n hyväksymää hoito-oikeustodistusta, voidaan todeta paperittomaksi. Asiakkaan status paperittomasta voi usein myös muuttua raskausaikana.

Tällä hetkellä Espoon neuvoloissa on tarjolla Global Clinic:in koostamia äitiyspakkauksia paperittomille asiakkaille. Global

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

Clinic tarjoaa näitä satunnaisesti neuvoloihin, joissa tiedetään olevan paljon maahanmuuttajataustaisia asiakkaita.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella toimivat kiireelliset sosiaalipalvelut paperittomille, jossa sosiaalityöntekijä tai sosiaaliohjaaja arvioi asiakkaan palvelutarpeen ja ohjaa asiakasta tarvittaessa hakemaan kiireellistä toimeentulotukea Kelasta sekä neuvoo muista palveluista. Tarvittaessa voidaan tehdä päätös välttämättömästä taloudellisesta tuesta tai majoituksesta. Näin turvaamme yhdenvertaisesti perusedellytykset alueemme asukkaille, myös raskauden aika, että syntymän jälkeen.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Valtuutettu Rodriguez ja 28 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 24.2.2026 § 13 aloitteen, jossa esitetään, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue tarjoaa tulevaisuudessa äitiyspakkauksen paperittomien perheiden vauvoille.

Toimivalta

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

Bilaga

- 5 Ledamot Rodriguez fullmäktigemotion om att erbjuda moderskapsförpackning till papperslösa familjer

Tilläggsmaterial

För kännedom

Verkställighet

valtuustoaloitteen jättäjä, palvelualuejohtaja (perhe- ja vammaispalvelut), palvelulinjajohtaja

Beslutshistoria

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

838/00.02.01/2026

Välfärdsområdesstyrelsen 13.4.2026

10**Svar på den av ledamot Laine och ledamot Hietanen-Tanskanen samt 35 andra ledamöter inlämnade fullmäktigemotionen om vårdstigen för preeklampsi (VOF)**

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Westergård Mikaela
Puolitaival Miika

Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen
valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Valtuustoaloitteessa nostetaan esiin tarve selvittää raskausmyrkytyksen (pre-eklampsian) sairastaneiden hoitopolkua ja siihen liittyvää elintapaohjausta, neuvontaa sekä keskeisten terveystarvojen – kuten verenpaineen ja tärkeiden veriarvojen – seuranta raskauden jälkeen.

Raskausmyrkytyksen sairastaneet jäävät usein ilman systemaattista jatkoseuranta synnytyksen ja jälkitarkastuksen jälkeen. Aloitteen pohjalta on tarkasteltu asiaa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella ja todettu, että hoitopolun kehittäminen ja seurantakäytäntöjen yhdenmukaistaminen on tarpeellista.

Aloitteen myötä ryhdytään seuraaviin toimenpiteisiin:

1. Olemassa olevan ohjeistuksen arviointi

Neuvolapalveluissa tullaan perehtymään elokuuhun 2026 mennessä Sydänliiton julkaisemaan raskausmyrkytyksen sairastaneiden ohjaus- ja seurantaohjeistukseen, jonka

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

pohjalta saadaan kokonaiskuva jatkoseurannan tarpeista ja siihen vaikuttavista tekijöistä.

2. Muiden hyvinvointialueiden toimivien käytäntöjen hyödyntäminen

Neuvolapalveluista ollaan yhteydessä kevään 2026 aikana Päijät-Hämeen hyvinvointialueen neuvolapalveluihin, missä on käytössä raskausmyrkytyksen jälkeinen hoitopolku. Tästä saadaan vertailtavaa tietoa toimivista käytännöistä ja mahdollisista keinoista soveltaa niitä.

3. Selvitystyön käynnistäminen mahdollisen hoitopolun luomiseksi

Kootun tiedon pohjalta arvioidaan syksyn 2026 aikana, voisiko Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella luoda ja mahdollisesti ottaa käyttöön vastaavan hoitopolun raskausmyrkytyksen sairastaneille.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Valtuutettu Laine ja valtuutettu Hietanen-Tanskanen sekä 35 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 24.2.2026 § 13 aloitteen, jossa esitetään, että hyvinvointialue selvittää mahdollisuutta ottaa käyttöön hoitopolun, joka sisältää raskausmyrkytykseen sairastaneille elintapaohjausta, neuvontaa sekä keskeisten terveystarvojen kuten verenpaineen ja oleellisten veriarvojen seurannan.

Toimivalta

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Bilaga

- 6 Ledamot Laines och ledamot Hietanen-Tanskanens fullmäktigemotion om vårdstigen för preeklampsi

Tilläggsmaterial**För kännedom****Verkställighet**

valtuustoaloitteen jättäjät, palvelualuejohtaja (perhe- ja vammaispalvelut), palvelulinjajohtaja

Beslutshistoria

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

837/00.02.01/2026

Välfärdsområdesstyrelsen 13.4.2026

11**Svar på den av ledamot Hyrkkö och 40 andra ledamöter inlämnade fullmäktigemotionen om ett tätare samarbete mellan rådgivningen och småbarnspedagogiken (VOF)**

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Westergård Mikaela
Puolitaival Miika

Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Valtuustoaloitteessa esiin nostettu neuvolan ja varhaiskasvatuksen yhteistyö on tärkeä asia ja tukee Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen tavoitteita lasten ja perheiden hyvinvoinnin edistämiseksi sekä ennaltaehkäisevän työn vahvistamisessa.

Länsi-Uudenmaan neuvolapalveluissa tehdään jo säännöllistä yhteistyötä alueen kymmenen kunnan varhaiskasvatuksen kanssa. Yhteistyön tukena ovat:

- neuvolapalveluille nimetyt esihenkilöt yhteistyön kehittämiseen
- tiedonsiirtolomake, varhaiskasvatuksen, neuvolan ja huoltajien väliseen tiedonsiirtoon, jota käytetään leikki-ikäisten määräaikaistarkastusten yhteydessä sekä tarvittaessa huolen herätessä
- erillinen tiedonsiirtolomake 4-vuotistarkastukseen
- mahdollisuus varhaiskasvatuksen ja neuvolan välisiin konsultaatiokäytäntöihin huoltajan luvalla

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

Espoossa on toimiva Triangeli-malli, jossa neuvola, kuntoutuspalvelut ja varhaiskasvatus tapaavat alueellisesti ja säännöllisesti, tarjoaa yhden toimivan esimerkin yhteistyörakenteesta. Mallin hyödyntämistä arvioidaan osana alueellista kehittämistyötä.

Varhaiskasvatuksesta keskustellaan neuvolassa jo varhaisessa vaiheessa. Kuuden kuukauden neivolakäynnillä tai kuuden kuukauden ryhmäneuvolassa perheelle annetaan tietoa varhaiskasvatuksen palveluista ja tarvittaessa ohjataan palveluohjaukseen.

Neuvolassa:

- käydään läpi varhaiskasvatuksen hoitomuodot ja ohjeistetaan, miten varhaiskasvatukseen hakeudutaan
- arvioidaan määräaikaistarkastuksissa suomen- tai ruotsin kielen kielellistä kehitystä ja suositellaan varhaiskasvatusta erityisesti vieraskielisten lasten kielellisen kehityksen tueksi
- ohjataan tarvittaessa puheterapiaan, jos kielellinen kehitys ei ole ollut riittävä lapsen ollessa kaksi vuotta varhaiskasvatuksessa

Palveluohjausta tuetaan myös ohjaamalla perheitä kolmannen sektorin palveluihin (esim. Hello Espoo, Nice Hearts). Espoon alueella toimineesta MONIKU-mallista on sellaisenaan luovuttu. Sosiaalihuollon ammattilaiset, jotka siirtyivät Ohjaukseen ja neuvontaan, palvelevat nyt laajempaa joukkoa asiakkaita ensilinjassa kattavammin. Tavoitteena on tuoda muita vaikuttavampia malleja (esim. yllä mainittu Triangeli-mallin kehittäminen), jotka tavoittavat kohderyhmän paremmin ja voimme hyödyntää myös monikanavaisuutta tehokkaammin.

Tällä hetkellä neuvolapalveluita järjestetään neuvoloiden toimipisteissä, eivätkä terveydenhoitajaresurssit riitä käyntien jalkauttamiseen varhaiskasvatuksen yksiköihin.

Lisäksi:

- lapsilla on nimetty oma terveydenhoitaja, ja varhaiskasvatusryhmän lapset kuuluvat useille eri terveydenhoitajille
- perhe varaa itse ajan neuvolaan sähköisen järjestelmän kautta tai keskitetyn ajanvarauksen kautta. Neuvolalla ei ole välttämättä ole tietoa ennen käyntiä, onko lapsi varhaiskasvatuksessa ja jos on, niin missä yksikössä.
- neuvolalla ei ole käytettävissä tietoa perheiden varhaiskasvatuspaikkamahdollisuuksista

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

Näistä syistä neuvolakäyntien pilotointi varhaiskasvatuksessa ei ole tällä hetkellä toteutettavissa nykyresurssein. Asia voidaan kuitenkin huomioida neuvolapalveluiden tulevassa kehittämisessä.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Valtuutettu Hyrkkö sekä 40 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 24.2.2026 § 13 aloitteen, jossa esitetään neuvolan ja varhaiskasvatuksen yhteistyön tiivistämistä sekä erityisen huomion kiinnittämistä niiden lasten ja perheiden palveluohjaukseen, jotka hyötyisivät varhaiskasvatuksesta erityisen paljon kielitaidon kehityksen tai muiden syiden takia. Aloitteessa esitetään myös, että selvitetäisiin mahdollisuutta pilotoida varhaiskasvatuksen ulkopuolella olevien lasten neuvolakäynnin toteuttamista varhaiskasvatusyksikössä.

Toimivalta

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Bilaga

- 7 Ledamot Hyrkkös fullmäktigemotion om intensifiering av samarbetet mellan rådgivningen och småbarnspedagogiken

Tilläggsmaterial

För kännedom

Verkställighet

valtuustoaloitteen jättäjä, palvelualuejohtaja (perhe- ja
vammaispalvelut), palvelulinjajohtaja

Beslutshistoria

Välfärdsområdesstyrelsen 13.4.2026

12

Svar på den av ledamot af Hällström och 35 andra ledamöter inlämnade frågan till välfärdsområdesstyrelsen om den svenskspråkiga funktionshinderservicen i välfärdsområdet (VOF)

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Westergård Mikaela
Öberg Benita

Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

1. Ruotsinkielisissä vammaispalveluissa esiintyvien puutteiden kartoitus ja käyttäjien osallistaminen prosessiin

Hyvinvointialueen strategia ohjaa uudistamaan palveluja asiakaslähtöisesti ja vaikuttavasti.

Asiakkailta kerätään palautetta palveluista eri tavoin: palvelun jälkeen lähetettävät tekstiviestikyselyt, palautelaitteet yksiköissä, verkkosivujen palautekanavat, muistutukset sekä palvelutilanteessa annettu palaute. Lisäksi esimerkiksi kehittämisprojektien aikana tehdään kohdennettuja asiakastutkimuksia, joiden tuloksia käytetään palvelujen kehittämisessä.

Vammaispalveluissa ei vielä ole käytössä tekstiviestillä kysyttävää palautetta, mutta sitä lähdetään suunnittelemaan vuoden 2026 aikana. Tällä hetkellä asumispalveluissa on käynnissä kehittämisprojekti, jossa tullaan osallistamaan

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

vammaispalvelujen asumisyksiköiden asukkaita ja omaisia esimerkiksi haastatteluin.

Kehittämisprojektien yhteydessä mietitään aina, millainen tapa on paras asiakkaiden osallistamiseen. Osallistamisessa tulee ottaa huomioon asiakkaiden tarpeet ja toimintakyky. Asiakkaiden ja omaisten osallistamisen suunnittelun tueksi on henkilöstölle alkuvuoden aikana luotu osallisuuden työkalupakki, johon on koostettu erilaisia osallistamisen tapoja ja menetelmiä. Työkalupakki auttaa myös vaikuttavimman tavan tai menetelmän valitsemisessa.

2. Konkreettiset toimet ruotsinkielisten kehitysvammaisten henkilöiden asiantuntija-apuun ja palveluun heidän omalla äidinkielellään

Vammaisten lasten ruotsinkielistä puhe- ja toimintaterapiaa on kehitetty ruotsiksi, ja se on nyt keskitetty yhden tiimin alle.

Asumispalveluiden asiakasohjaus toimii molemmilla kansalliskielillä. Sen sijaan ruotsinkielisistä asumispalveluista on puutetta, erityisesti Raaseporin alueella, jossa tarve ruotsinkielisille asumispalveluille on suuri. Asumisyksiköihin tarvittaisiin lisää ruotsia osaavia työntekijöitä.

Ruotsinkielisen palvelun saatavuudessa on haasteita tietyissä vammaispalveluiden erityispalveluissa. Ruotsinkielisen palvelun paremman saatavuuden varmistamiseksi on tiettyjen palvelujen osalta tehty yhteistyösopimuksia muiden hyvinvointialueiden kanssa (katso kohta 4).

Yhteydenottoa on saatu parannettua jonkin verran. Hyvinvointialueella on 1.10.2025 aloittanut sosiaalipalveluiden neuvonnan yksikkö, joka vastaanottaa keskitetysti kaikki alle 65-vuotiaiden sosiaalipalveluja koskevat yhteydenotot. Yksikkö toimii sekä asukkaiden että viranomaisten yhteisenä palveluun ohjauksen ensikontaktina.

3. Viestintä ja tiedon saavutettavuus omaisille, jotka hakevat tukea ja tietoa

Sosiaalipalvelujen neuvonnassa palvellaan asiakkaita monipuolisesti ja tietoa ja tukea saa eri tilanteisiin matalalla kynnyksellä. Hyvinvointialueen verkkosivuilla tiedotetaan ajankohtaisista asioista, myös vammaispalvelujen osalta, sekä suomeksi että ruotsiksi.

4. Yhteistyö Varsinais-Suomen hyvinvointialueen ja muiden toimijoiden kanssa koskien yhteistyösopimusta kaksikielisten palvelujen järjestämisestä

Yhteistyösopimus kaksikielisten palvelujen järjestämisestä hyväksyttiin tammikuussa 2025. Se on pääsopimus, jonka pohjalta sopimusosapuolet voivat tehdä erillisiä palvelusopimuksia ruotsinkielisistä sosiaali- ja terveyspalveluista.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue ostaa ja myy vammaispalveluihin kuuluvia palveluja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 39 §:n mukaisesti seuraavilta/seuraaville: Helsingin kaupunki, Itä-Uudenmaan hyvinvointialue, Pohjanmaan hyvinvointialue, Vantaan ja Keravan hyvinvointialue sekä Varsinais-Suomen hyvinvointialue.

Syksyn 2025 aikana tehtyjen palvelusopimusten palveluluettelo on päivitetty. Samassa päivityksessä kukin organisaatio on kartoittanut myös ne palvelut, joiden osalta on tarvetta yhteistyöhön, toisin sanoen ne palvelut, joiden tuottamisessa omana toimintana on haasteita tai joissa alueella on mahdollisuus tarjota palvelua muille hyvinvointialueille.

Sopimuksen toteutumista seuraa yhteistyösopimuksen mukainen verkostoryhmä, jonka perustamisesta on sovittu sopimuksessa. Ryhmä kokoontuu vähintään neljä kertaa vuodessa ja sen tehtävänä on ylläpitää ajantasaista palveluluetteloä sekä niistä ruotsinkielisistä sosiaali- ja terveyspalveluista, joissa osapuolet ovat tunnistanee yhteistyön tarpeen, että niistä hyvinvointialueista, jotka palveluja tuottavat.

Toimintaa seurataan jatkuvasti ja arvioidaan muun muassa neuvotteluja eri palvelutuottajien kanssa. Kaikkien kaksikielisten hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän tekemän palvelukartoituksen myötä on mahdollista saada aiempaa parempi kokonaiskuva siitä, mitä palveluja voidaan tarjota yhteistyösopimuksen puitteissa. Kartoitustyön ja omien palvelujen kehittämisen myötä myös palvelutarpeen ymmärrys syvenee.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustokysymykseen tiedoksi ja
2. todeta valtuustokysymyksen loppuun käsitellyksi.

Behandling**Beslut****Redogörelse**

Valtuutettu af Hällström sekä 35 muuta valtuutettua osoittivat aluevaltuuston kokouksessa 24.2.2026 § 13 aluehallitukselle kysymyksen koskien ruotsinkielisiä vammaispalveluja hyvinvointialueella.

Toimivalta

Hallintosäännön 27 §:n mukaan valtuutetut voivat osoittaa aluehallitukselle kysymyksen hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin hallintoa koskevasta asiasta.

Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, aluehallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava aluevaltuuston kokouksen esityslistalle.

Bilaga

8 Ledamot af Hällströms fråga till välfärdsområdesstyrelsen om den svenskspråkiga funktionshindersservicen i välfärdsområdet

Tilläggsmaterial**För kännedom**

Verkställighet

kysymyksen jättäjä, palvelualuejohtaja (perhe- ja
vammaispalvelut), palvelulinjajohtaja (ruotsinkieliset
palvelut)

Beslutshistoria

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

834/00.02.01/2026

Välfärdsområdesstyrelsen 13.4.2026

13**Svar på den av ledamot Hukari och ledamot Skaffari samt 29 andra ledamöter inlämnade frågan till välfärdsområdesstyrelsen om hur väl de tjänster fungerar som ersätter köp av stödrelationer för barn och unga (VOF)**

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Westergård Mikaela
Hokkanen Timo
Villgren Kati

Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Hyvinvointialueen lasten, nuorten ja perheiden palvelualue integroitiin yhdeksi kokonaisuudeksi vuoden 2024 alusta, jolloin päästiin tarkastelemaan koko hyvinvointialueen tasoisesti lapsiperheiden sosiaalityön resurssia ja muun muassa palveluiden myöntämisen kriteereitä.

Todettiin, että hyvinvointialueella on kunta, jossa tukisuhdeostoihin käytetyt eurot olivat moninkertaisia muihin kuntiin verrattuna ja todella merkittäviä alueen lapsiperheiden väestöpohjaan suhteutettuina. Tukisuhdepäätökset olivat vuosien mittaisia, eikä palvelun tarvetta ollut arvioitu perheen kanssa pitkiin aikoihin. Tämän yhden kunnan alueella lapsilta ja/tai perheiltä puuttuivat lakisääteiset omatyöntekijät, joiden työ korvattiin tukisuhdeostoilla. Tilanne saatiin haltuun vuoden 2024 alkupuoliskon aikana ja kaikille alueen sosiaalihuoltoa tarvitseville lapsille ja/tai perheille nimettiin omatyöntekijät ensimmäisen puolen vuoden aikana.

Tästä alkoi kehitys, jossa lapsi/perhe sai omatyöntekijän, jonka kanssa lähdettiin arvioimaan sen hetkistä tuen tarvetta ja olemassa olevien tukitoimien vaikuttavuutta. Useissa tapauksissa tuen tarvetta ei enää ollut tai se ei ollut vaikuttavaa, jolloin omatyöntekijä otti aktiivisen roolin lapsen/perheen tukemisessa ja mahdollisten muiden palvelujen arvioimisessa yhdessä perheen kanssa.

Tukisuhdeostoihin käytetyt eurot ovat laskeneet kolmanneksen vuoden 2024 alusta syksyyn 2025 mennessä ja ovat nyt vakiintuneet.

1. Miten tukisuhdeostoja korvaavat palvelut ovat toimineet käytännössä ja onko niihin varattu riittävät henkilöstö- ja taloudelliset resurssit?

Edellä on avattu tukisuhdeostojen kehitystä ja siinä viitattiin lakisääteisen omatyöntekijän roolin vahvistamiseen sosiaalihuoltolain mukaisissa lapsiperheasiakkuuksissa. Sosiaalityön resurssin tarkoituksenmukainen kohdentaminen ja laadukas esihenkilötyö ovat taannet sen, että jokaisen lapsen ja perheen tilanne tarkastellaan yksilökohtaisesti ja palveluiden tarvetta sekä vaikuttavuutta arvioidaan säännöllisesti yhdessä asiakkaiden kanssa. Monessa perheessä tukisuhdeostot ovat korvautuneet vaikuttavammalla muutostyöllä kuten perhetyö, mikä on johtanut lapsen ja perheen riittävään pärjäämiseen ja sosiaalihuollon asiakkuuden päättymiseen. Edelleen on tarjottu ja tarvittaessa ostettu (ammattillisen) tukihenkilön palvelua koko alueella.

Kevyemmän tukisuhdepalvelun osalta on vahvistettu yhteistyötä järjestöjen kanssa ja pyritty tunnistamaan lapset ja perheet, joilla ei ole sosiaalihuollon tarvetta, mutta jotka voisivat hyötyä kolmannen sektorin palveluista ja niiden tarjoamista tukisuhteista. Tämä tunnistaminen pyritään tekemään jo ensikontaktissa, sosiaalipalveluiden neuvonnassa. Tällä hetkellä tukisuhdeostojen arvioidaan olevan hyvällä tasolla ja vastaavan palvelutarvetta.

2. Miten hyvinvointialue seuraa tilanteita, joissa asiakkaan arvioitu palvelutarve ei toteudu resurssipulan vuoksi? Kirjataanko niin sanotut "ei oo" -tilanteet systemaattisesti?

Sosiaalihuollon asiakkailla on lakisääteinen oikeus saada hakemastaan palvelusta valituskelpoinen päätös.

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

Asiakastietojärjestelmän mukaan vuonna 2024 on tehty 17 kielteistä tukisuhdepäätöstä ja vuonna 2025 vastaava luku oli 19.

Yksilöasioiden jaostoon on päätöksistä valitettu alle viisi kertaa, eikä jaosto ole näissä tilanteissa kumonnut päätöstä tai palauttanut käsiteltäväksi uudelleen.

Tähän mennessä (3/2026) tietoon on tullut yksi hallinto-oikeuteen edennyt valitus, joka koski päätöstä tukiperhepalvelun epäämistä. Hallinto-oikeus hylkäsi valituksen.

3. Onko hyvinvointialueella tehty seurantaa tai arviointia siitä, jääkö palvelutarvetta piiloon tukisuhdeostojen vähentämisen seurauksena?

Viimeisten kuukausien aikana on vahvistettu jatkuvaa omavalvontaa ja pyritty koko ajan paremmin vastaamaan asiakkaiden tuen ja palvelujen tarpeeseen. Lapsiperheiden sosiaalipalveluissa ei tunnisteta tilanteita, joissa tukisuhdeostojen vähentäminen aiheuttaisi palvelutarpeen piiloon jäämistä.

4. Miten alue varmistaa, että asiakkaat saavat ammatillisen arvion mukaiset palvelut eikä palveluja jää saamatta resurssisyistä?

Lapsiperheiden palveluissa on vahvaa sosiaalityön osaamista ja ammattitaitoisia sosiaalihuollon ammattihenkilöitä varmistamassa lapsen ja perheen edun toteutumista. Jokaiselle asiakkaalle on nimetty omatyöntekijä ja jokaisen omatyöntekijän asiakasmäärät ovat kohtuullisia, jolloin laadukas sosiaalityö mahdollistuu. Tällä hetkellä saadaan täytettyä sosiaalityöntekijöiden ja sosiaaliohjaajien virat pätevillä hakijoilla sekä lapsiperheiden sosiaalihuoltolain mukaisissa palveluissa että lastensuojelussa.

Omaa palvelutuotantoa on vahvistettu ja yhdenmukaistettu niin tukisuhteiden, perhetyön että sosiaaliohjauksen osalta, joten palveluiden ostoja voidaan entistä paremmin korvata omalla palvelutuotannolla. Ammatillisen tukihenkilön palvelua ostetaan täysimääräisesti silloin, kun ko. palvelu arvioidaan vastaavan asiakkaan tuen tarvetta. Myös maksuton kotipalvelu pystyy jatkossa vastaamaan entistä moninaisemmin perheen tuen tarpeeseen, ja kotipalvelulla mahdollistetaan jatkossa kevyempi ohjaus sekä mahdollinen tuki satunnaisissa siirtymissä paikasta toiseen.

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustokysymykseen tiedoksi ja

2. todeta valtuustokysymyksen loppuun käsitellyksi.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Valtuutetut Hukari ja valtuutettu Skaffari sekä 29 muuta ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 24.2.2026 aluehallitukselle osoitetun kysymyksen koskien lasten ja nuorten tukisuhdeostoja korvaavien palvelujen toimivuutta.

Toimivalta

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Bilaga

- 9 Ledamot Hukaris och ledamot Skaffaris fråga till välfärdsområdesstyrelsen om hur tjänsterna som ersätter köp av stödrelationer för barn och unga fungerar

Tilläggsmaterial

För kännedom

Verkställighet

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

kysymyksen jättäjät, palvelualuejohtaja (perhe- ja
vammaispalvelut), palvelulinjajohtajat

Beslutshistoria

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

827/00.02.01/2026

Välfärdsområdesstyrelsen 13.4.2026

14**Svar på den av ledamot Alaviiri och 34 andra ledamöter inlämnade frågan till välfärdsområdesstyrelsen om värdig behandling och trygg vård av äldre personer inom Västra Nylands välfärdsområde (VOF)**

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Suominen Tuula
Turunen Timo

Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue pitää ikääntyneiden arvokasta, turvallista ja kunnioittavaa kohtelua hoivatyön keskeisenä lähtökohtana. Jokainen epäasiallisen kohtelun tapaus on liikaa, eikä minkäänlaista kaltoinkohtelua hyväksytä. Hyvinvointialueella suhtaudutaan vakavasti julkisuudessa esiin nousseisiin huoliin ja niiden herättämiin kysymyksiin ikääntyneiden palveluiden laadusta.

Ikääntyneiden ympärivuorokautisissa asumisyksiköissä toiminta perustuu lainsäädäntöön, eettisiin periaatteisiin sekä asiakaslähtöisyyteen. Asukkaiden itsemääräämisoikeutta, yksilöllisiä tarpeita ja ihmisarvoa kunnioitetaan osana päivittäistä hoitoa ja palvelua. Tämä näkyy muun muassa henkilökohtaisissa hoito- ja palvelusuunnitelmissa, asukkaan kuulemisessa sekä omaisten kanssa tehtävässä yhteistyössä.

Henkilöstön osaamista arvostavan kohtaamisen vahvistamisessa tuetaan perehdytyksellä, jatkuvalla koulutuksella sekä esihenkilötyöllä. Tavoitteena on avoin ja

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

turvallinen toimintakulttuuri, jossa epäkohtien esiin nostaminen on mahdollista ja toivottua.

Hoidon laatua ja turvallisuutta seurataan useilla toisiaan täydentävillä keinoilla. Hyvinvointialueella toteutetaan omavalvontaa, joka kattaa sekä oman palvelutuotannon että ostopalvelut. Omavalvonnan avulla seurataan muun muassa henkilöstömitoitusta, lääkehoidon toteutusta, kirjaamisen laatua ja poikkeamien käsittelyä.

Lisäksi hyvinvointialue tekee yhteistyötä muiden valvovien viranomaisten kanssa. Havaittuihin epäkohtiin puututaan viivytyksettä, ja tarvittaessa yksiköitä ohjataan korjaaviin toimenpiteisiin sekä tehostettuun seurantaan.

Turvallinen ja laadukas hoito edellyttää riittäviä henkilöstöresursseja ja osaavaa henkilöstöä. Henkilöstömitoitus perustuu asiakkaiden yksilölliseen palvelutarpeeseen, jota arvioidaan säännöllisesti. Arvioinnissa hyödynnetään yhtenäisiä arviointimenetelmiä sekä moniammatillista asiantuntemusta.

Hyvinvointialue panostaa henkilöstön saatavuuteen, pysyvyyteen ja osaamisen kehittämiseen. Sijaisjärjestelyjen toimivuuteen, perehdytykseen ja esihenkilötyön tukeen kiinnitetään erityistä huomiota, jotta hoidon jatkuvuus ja turvallisuus voidaan varmistaa kaikissa tilanteissa.

Hyvinvointialue kehittää ikääntyneiden palveluita jatkuvasti. Keskeisiä keinoja epäkohtien ehkäisemiseksi ovat omavalvonnan vahvistaminen, henkilöstön osaamisen kehittäminen, avoimen toimintakulttuurin edistäminen sekä asiakkaiden ja omaisten palautteen systemaattinen hyödyntäminen.

Tavoitteena on, että mahdolliset riskit tunnistetaan varhain ja niihin reagoidaan ajoissa. Hyvinvointialue seuraa aktiivisesti palveluiden laatua ja ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin, jotta ikääntyneet voivat elää turvallisesti, arvokkaasti ja hyvin hoidettuina.

Hyvinvointialueen omassa asumispalvelutuotannossa on aloitettu vuoden 2026 alkupuolella Unelmien asumispalveluprojekti, jossa keskitytään asiakaskokemuksen ja palvelun laadun systemaattiseen parantamiseen.

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi ja

2. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Valtuutettu Alaviiri sekä 34 muuta valtuutettua osoittivat aluevaltuuston kokouksessa 24.2.2026 § 13 aluehallitukselle kysymyksen koskien ikääntyneiden arvokasta kohtelua ja turvallista hoitoa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella.

Toimivalta

Hallintosäännön 27 §:n mukaan valtuutetut voivat osoittaa aluehallitukselle kysymyksen hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin hallintoa koskevasta asiasta.

Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, aluehallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava aluevaltuuston kokouksen esityslistalle.

Bilaga

- 10 Ledamot Alaviiris fråga till välfärdsområdesstyrelsen om värdig behandling och trygg vård av äldre personer inom Västra Nylands välfärdsområde

Tilläggsmaterial

För kännedom

Verkställighet

kysymyksen jättäjä, palvelualuejohtaja (ikäntyneiden palvelut), asumispalvelujohtaja

Beslutshistoria

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

823/00.02.01/2026

Välfärdsområdesstyrelsen 13.4.2026

15**Svar på den av ledamot Alaviiri och 30 andra ledamöter inlämnade frågan till välfärdsområdesstyrelsen om stöd för barn med utmanande beteende och sektorsövergripande utmaningar i Västra Nylands välfärdsområde (VOF)**

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Westergård Mikaela
Laine Maaret
Villgren Kati

Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Hyvinvointialueen palvelustrategian muutoslupauksen mukaisesti lasten ja nuorten ensisijaisia palveluja kehitetään. Kehittäminen kohdistuu erityisesti opiskeluhooltoon, mutta tässä yhteydessä tullaan kehittämään myös lastensuojelun ja koulujen välistä yhteistyötä opiskeluhoitoa unohtamatta.

Opiskeluhoillon psykologit, kuraattorit, terveydenhoitajat ja lääkärit ovat oppilaitoksissa tarjoamassa palvelua lapsille ja nuorille opettajien ja rehtoreiden tukena. Lasten ja nuorten käyttäytymisongelmat olivat psykologien antamien palvelun syy 39 %:ssa asiakaskirjauksista vuonna 2025.

Hyvinvointialueella on yhdessä Espoon kaupungin opetustoimen kanssa valmistelussa aggressiivisesti käyttäytyvän lapsen palvelupolku. Palvelupolussa on määritelty hyvinvointialueen rooli yhteistyössä opetustoimen kanssa. Tämän palvelupolun pohjalta voidaan edistää

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

yhteistyötä ja palvelupolkumallia myös muiden koulutuksen järjestäjien kanssa koko hyvinvointialueen osalta. Palvelupolku selkiyttää eri toimijoiden roolia ja yhteistyötä niin, että lapsi saa tarvittavan tuen ja kukaan toimija ei jää yksin.

Lastensuojelusta pyritään aina tukemaan lasta ja räätälöimään tukea, mikäli lapsi on suojelun tarpeessa. Varhaisemman tuen tarpeesta vastataan perhesosiaalityön keinoin.

Sosiaalihuoltolain mukaisen erityistä tukea tarvitsevan lapsen ja lastensuojelua tarvitsevan lapsen välinen ero on lainsäädännössä epäselvä ja tämä on tunnistettu Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asettaman työryhmän sosiaalihuollon palvelu-uudistusraportissa.

Lastensuojeluilmoitusten suurimmat ilmoittajatahot ovat opetustoimi ja poliisi. Lastensuojeluilmoitusten määrä on kasvanut joka vuosi. Vuodesta 2024 vuoteen 2025 kasvu oli 10 prosenttia. Lastensuojeluilmoitukset kohdistuvat Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella noin yhdeksään prosenttiin alaikäisestä väestöstä. Tämä luku ei ole ollut nousussa, vaan samoista lapsista tehdään useampia lastensuojeluilmoituksia. Lastensuojelun ja koulujen välisen yhteistyön kannalta on tärkeää parantaa tiedonkulkua, kehittää yhteydenpitoa lastensuojeluilmoituksen käsittelyssä ja linkittää opiskeluhoitoa tarvittaessa vahvemmin mukaan.

Lastensuojelussa jokaisen lapsen tilannetta arvioidaan yksiköllisesti ja tukitoimet asetetaan yksilöllisen tuen tarpeen mukaisesti. Lapsi voi toimia eri tavoin eri ympäristöissä. Tämä edellyttää moniammatillista yhteistyötä yhtenäisen tilannearvion muodostamiseksi. Tilanteissa, joissa lapsella on paljon tuen tarvetta, on tärkeää, että asianomaisten toimijoiden kanssa sovitetaan tukitoimet yhteen. Lastensuojelun toimesta järjestetään verkostokokouksia. Verkoston jäsen voi myös pyytää lastensuojelulta verkostokokouksen järjestämistä. On tärkeää luoda yhteinen tilannekuva, tavoitteet ja suunnitelma. Lastensuojelun keinoilla pyritään ensisijaisesti vaikuttamaan lapsen kasvuolosuhteisiin. Kasvuolosuhteisiin vaikutetaan ensisijaisesti avoimuuden tukitoimilla, joita ovat esimerkiksi sosiaalityö, sosiaaliohjaus, perhetyö, tehostettu perhetyö, MDFT-terapia ja perhekuntoutus. Lapsen sijoittaminen kodin ulkopuolelle on viimesijainen keino ja edellyttää lastensuojelulain mukaisen huostaanoton kriteereiden täyttymistä. Sijoituksen jälkeenkin lapsi voi jatkaa samassa koulussa ja tarvita vahvaa tukea eri toimijoilta.

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

Lisäksi hyvinvointialueelle on perustettu uusi kehityksellisen tuen erityispalvelut-yksikkö, jonka asiakasryhmänä ovat kaikenikäiset henkilöt, joilla on kehityksellisiä häiriöitä, erityisesti kehitysvammaiset ja autismikirjon henkilöt. Yksikön tavoitteena on parantaa asiakkaiden ja asiakasperheiden palveluprosessia, sillä kehityksellisten häiriöiden hoito ja tuki on ollut hajautunutta. Yksikkö tekee tiivistä yhteistyötä sisäisesti sekä erikoissairaanhoidon kanssa ja uudet toimintamallit ja konsultaatorakenteet ovat kehitysvaiheessa.

Uudenmaan hyvinvointialueiden lastensuojelut, Helsingin kaupungin lastensuojelu ja HUS-yhtymän nuorisopsykiatria kehittävät ja ottavat käyttöön verkostoyhteistyön mallia. Kehittämistä toteutetaan ESR-hankerahoituksella ajalla 1.9.2025–31.12.2027. Verkostoyhteistyömallin kehittämisessä tavoitteena on, että yhteisasiakkuuksissa laaditaan lapsikeskeisesti yhteiset tavoitteet ja suunnitelma. Kehittämishankkeen aikana kokeillaan erilaisiin tilanteisiin toimintamalleja, esimerkiksi kotiin jumiutuneen nuoren toimintamalli, kriisitilanteen toimintamalli ja itsetuhoisesti käyttäytyvän nuoren toimintamalli. Lastensuojelun liikkuvat palvelut ovat tässä kehittämisessä mukana sosiaalityön lisäksi.

Hankkeen toisena osatavoitteena on kehittää ja ottaa käyttöön hybridimuotoiseen lastensuojelun laitoshoidon ja yliopistosairaalatason nuorisopsykiatrian yksikköön soveltuva tutkimusperustainen toiminta- ja hoitomalli.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi, ja

2. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Valtuutettu Alaviiri sekä 30 muuta valtuutettua osoittivat aluevaltuuston kokouksessa 24.2.2026 § 13 aluehallitukselle

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

kysymyksen koskien vaativaa käyttäytymistä ja monialaisia haasteita omaavien lasten tukemista Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueella.

Toimivalta

Hallintosäännön 27 §:n mukaan valtuutetut voivat osoittaa aluehallitukselle kysymyksen hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin hallintoa koskevasta asiasta.

Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, aluehallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava aluevaltuuston kokouksen esityslistalle.

Bilaga

- 11 Ledamot Alaviiris fråga till välfärdsområdesstyrelsen om stöd för barn med utmanande beteende och sektorsövergripande utmaningar i Västra Nylands välfärdsområde

Tilläggsmaterial

För kännedom

Verkställighet

kysymyksen jättäjä, palvelualuejohtaja (perhe- ja vammaispalvelut), palvelulinjajohtajat

Beslutshistoria

Välfärdsområdesstyrelsen 13.4.2026

16

Svar på den av ledamot Cederlöf och 21 andra ledamöter inlämnade frågan till välfärdsområdesstyrelsen om tillgången till svenskspråkigt äldreboende i Esbo (VOF)

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Suominen Tuula

Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar ge följande svar på frågan som riktats till välfärdsområdesstyrelsen:

Svar på frågan som riktats till välfärdsområdesstyrelsen

Västra Nylands välfärdsområde upprätthåller och köper boendeservice så att det i Esbo och närliggande kommuner finns boendeserviceenheter som är svenskspråkiga eller genuint tvåspråkiga. Särskilt för svenskspråkiga personer med minnessjukdom strävar man efter att erbjuda en språkmässigt trygg vårdmiljö. Servicen tillhandahålls inte alltid i den egna stadsdelen, men det är motiverat att tillämpa språkbaserad placering även över kommungränserna inom välfärdsområdet, om det ur klientens och de närståendes perspektiv är ändamålsenligt.

Alla ansökningar om boendeservice går via Seniorinfo. Seniorinfo betjänar på finska och svenska, gör en bedömning av servicebehovet, beaktar det svenskspråkiga servicebehovet redan i bedömningsfasen och strävar efter att hitta ett alternativ där språket, vårdbehovet och livssituationen stämmer överens. Detta förhindrar en situation där en svenskspråkig äldre person hänvisas slumpmässigt till en finskspråkig enhet.

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

Enligt lagen ska Västra Nylands välfärdsområde erbjuda en plats inom serviceboende med heldygnsomsorg för äldre senast inom 90 dygn från att ansökan kommit in. Detta innebär i praktiken att det inte nödvändigtvis just då finns en plats att erbjuda som motsvarar de äldres önskemål. I så fall erbjuder vi dock möjlighet att senare flytta till en annan enhet om en plats blir ledig.

Västra Nylands välfärdsområdes investeringsprogram innehåller en avsättning för en ny boendeenhet för äldre i Esbo, där det enligt planerna kommer att finnas både gemenskapsboende och serviceboende med heldygnsomsorg. Målet är att projektplanen tas upp för behandling i välfärdsområdesstyrelsen under 2026. Tack vare nybyggnaden är det möjligt att öka det svenskspråkiga och/eller genuint tvåspråkiga serviceutbudet i den egna verksamheten.

Boendeservicen för äldre består till nästan 70 procent av köpta tjänster. Redan nu köps en betydande del av de svenskspråkiga platserna från privata aktörer eller aktörer inom den tredje sektorn. Vi för kontinuerligt förhandlingar med privata aktörer och aktörer inom tredje sektor för att öka antalet svenskspråkiga och/eller genuint tvåspråkiga enheter.

Dessutom beslutar välfärdsområdesstyrelsen föreslå välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige beslutar

1. anteckna välfärdsområdesstyrelsens svar på den till välfärdsområdesstyrelsen riktade frågan för kännedom, och
1. konstatera att frågan är slutbehandlad.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Ledamot Cederlöf och 21 andra ledamöter ställde vid välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde den 24 februari 2026 § 13 en fråga till välfärdsområdesstyrelsen gällande tillgången till svenskspråkigt äldreboende i Esbo.

Behörighet

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

Enligt 27 § i förvaltningsstadgan kan ledamöter framställa frågor till välfärdsområdesstyrelsen om ärenden som gäller välfärdsområdets eller välfärdsområdeskoncernens förvaltning.

Om frågan har undertecknats av minst 15 fullmäktigeledamöter ska välfärdsområdesstyrelsen ge sitt svar på frågan senast vid det första sammanträdet som hålls efter att nio veckor förflutit sedan frågan lämnades in till välfärdsområdesfullmäktiges sekreterare eller meddela orsaken till att frågan ännu inte kunnat besvaras. Frågan och svaret på den eller meddelandet om orsaken till att frågan inte har besvarats ska tas upp på föredragningslistan för välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde.

Bilaga

- 12 Ledamot Cederlöfs fråga till välfärdsområdesstyrelsen om tillgången till svenskspråkigt äldreboende i Esbo

Tilläggsmaterial

För kännedom

Verkställighet

kysymyksen jättäjä, palvelualuejohtaja (ikäntyneiden palvelut)

Beslutshistoria

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

814/00.02.01/2026

Välfärdsområdesstyrelsen 13.4.2026

17**Svar på den av ledamot Westerholm och 25 andra ledamöter inlämnade frågan till välfärdsområdesstyrelsen om avtalsbrandkårerna (VOF)**

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Ihamäki Veli-Pekka

Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Hyvinvointialueella on pelastustoimen järjestämisvastuu. Pelastustoimen tuottamisesta vastaa pelastuslaitos. Sen lisäksi on tehty palokuntasopimus alueen 40 vapaaehtoisen palokuntayhdistyksen kanssa, jolloin nämä ovat pelastuslain tarkoittamia sopimuspalokuntia. Sopimuspalokunnat ovat tärkeä osa hyvinvointialueen pelastustoimen järjestelmää.

Sopimuspalokuntien toimintaedellytykset on otettu huomioon palokuntasopimuksessa. Sen mukaan "Länsi-Uudenmaan pelastustoimen alueella on sopimuspalokuntajärjestelmä, joka on alueen riskeihin nähden tarkoituksenmukainen. Sopijaosapuolet kehittävät järjestelmää yhteistyössä, ja se toteutetaan kustannustehokkaasti." Sopimuksen mukaan hyvinvointialue antaa sopimuspalokuntien käyttöön ajoneuvokaluston, henkilökohtaiset suojavarusteet, perus- ja täydennyskoulutusta sekä pelastustoiminnan tarpeiden mukaiset toimitilat. Lisäksi hyvinvointialue tukee sopimuspalokuntien toimintaa valmiuskorvauksen muodossa, sekä muun muassa tukee nuoriso-osastojen toimintaa.

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

Palokuntasopimukset ovat jo nyt toistaiseksi voimassa olevia. Nykyistä palokuntasopimusta on päivitetty yhteistyössä sopimuspalokuntien kanssa entistä selkeämmäksi. Uusi sopimus astuu voimaan heinäkuussa 2026. Korvausten määrä vaihtelee vuosittain yhdenmukaisin perustein, riippuen toteumasta ja sopimuspalokuntien tuottamasta palvelusta. Maksettaviin korvauksiin tehdään vuosittain myös indeksitarkistukset. Palokunnat arvoivat itse tulevan vuoden velvoitteensa eli tuotettavat palvelut, ja allekirjoittavat sopimuksen vuosiliitteen oman toimintansa arvioinnin jälkeen, yhteistyössä pelastuslaitoksen kanssa. Ennustettavuus on hyvällä tasolla. Vuoden 2025 alussa palokuntien tekemän arvion korvauksien suuruuksiin vaikuttavista tuotettavista palveluista ja vuoden lopussa tehdyn tarkistuksen erotus oli käytännössä 0 %.

Pelastuslaitoksen ja sopimuspalokuntien välisellä yhteistyöllä on selkeät rakenteet. Rakenne perustuu pelastustoimen palvelutasopäätökseen, palokuntasopimukseen ja yhteistyösuunnitelmaan. Rakenteeseen kuuluu mm. pelastuslaitoksen VPK-työryhmä, sopimuspalokuntien neuvottelukunta sekä kolme kertaa vuodessa alueittain (Espoo/Kirkkonummi, Lohja, Raasepori) järjestettävät VPK-päällikköpalaverit. Lisäksi vuosittain järjestetään seminaareja, auditointeja, sekä koulutustilaisuuksia. Yhteistyön toimivuutta mitataan vuosittain kyselyllä. Vuoden 2025 kyselyssä hälytystehtävissä tapahtuvan yhteistyön 83 % sopimuspalokuntien vastaajista ja 86 % pelastuslaitoksen vastaajista koki yhteistyön hyväksi tai erittäin hyväksi.

Kuntien ja hyvinvointialueen pelastuslaitoksen välinen yhteistyö on ollut hyvää jo kauan ennen hyvinvointialueiden perustamista, jolloin kunnat vastasivat pelastustoimen järjestämisestä yhteistyössä. Viime vuonna aloittanut valmiuden, varautumisen ja väestönsuojelun yhteistyöryhmä parantaa yhteistyötä entisestään. Ryhmässä ovat edustettuina mm. kaikki alueen kunnat. Yhteistyötä sekä kuntien että alueen sopimuspalokuntien kanssa pyritään parantamaan jatkuvasti.

Talousarvioneuvottelujen pöytäkirjamerkinnän mukaisesti Valmius- ja turvallisuuslautakunnalle tuodaan keväällä 2026 katsaus sopimuspalokuntien kiinteistökorvauksien tasosta. Kerättyä tietoa tullaan hyödyntämään myös mahdollisten virheiden korjaamiseen. Tavoitteena se, että sopimuspalokunnille maksettavat kiinteistökorvaukset ovat palokuntasopimusten mukaisia, ja että sopimuspalokunnat ovat kiinteistökorvaustenkin osalta yhdenvertaisessa asemassa.

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

Hyvinvointialue maksaa jo nyt kiinteistökorvausta niistä sopimuspalokuntien omistamista tiloista, joita tarvitaan alueen pelastustoimen tarpeisiin. Alueilla, jossa sopimuspalokunnat eivät omista paloasemia, hyvinvointialue vuokraa tilat kunnilta, ja antaa tarvittavat tilat sopimuspalokunnan käyttöön.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi, ja
2. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Valtuutettu Westerholm sekä 25 muuta valtuutettua osoittivat aluevaltuuston kokouksessa 24.2.2026 § 13 aluehallitukselle kysymyksen koskien sopimuspalokuntien kanssa tehtävää yhteistyötä.

Toimivalta

Hallintosäännön 27 §:n mukaan valtuutetut voivat osoittaa aluehallitukselle kysymyksen hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin hallintoa koskevasta asiasta.

Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, aluehallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava aluevaltuuston kokouksen esityslistalle.

Bilaga

- 13 Ledamot Westerholms fråga till
välfärdsområdesstyrelsen gällande avtalsbrandkårerna

Tilläggsmaterial

För kännedom

Verkställighet

kysymyksen jättäjä, pelastusjohtaja

Beslutshistoria

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

825/00.02.01/2026

Välfärdsområdesstyrelsen 13.4.2026

18**Svar på den av ledamot Frantsi-Lankia och 29 andra ledamöter inlämnade frågan till välfärdsområdesstyrelsen om situationen och tillsynen inom äldreomsorgen i Västra Nylands välfärdsområde (VOF)**

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Suominen Tuula
Janhunen Katja

Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Aluehallitus seuraa hyvinvointialueen toiminnan tilannekuvaa TAHTI-raportoinnin kautta. Aluehallitukselle tuodaan tiedoksi myös vireillä olevat valvonta-asiat. Palvelut ja henkilöstölautakunta käsittelee vuosittain omavalvonnan toteutumista ja sosiaali- ja potilasasiamiehen selvityksen.

Osana sisäistä valvontaa omavalvonta tähtää palvelujen laadun, turvallisuuden ja palvelutasovaatimusten täyttymiseen. Omavalvonnan tarkoituksena on tuottaa palvelujen järjestämistä ja tuottamista koskevaa ennakoivaa, toiminnan aikaista ja jälkikäteistä laadun- ja riskienhallintaa sekä toiminnan jatkuvuuden varmistamista. Näillä toimenpiteillä edistetään osaltaan asiakas- ja potilasturvallisuuden toteutumista koko hyvinvointialueen palveluissa.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta (741/2023) edellyttää omavalvonnan säännöllistä raportointia sekä

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

palvelunjärjestäjä- että palveluntuottajatasolla. Lain 26 §:n mukaisesti omavalvontaohjelman toteutumisen seurantaan perustuvat havainnot sekä niiden perusteella tehdyt toimenpiteet on julkaistava neljän kuukauden välein julkisessa tietoverkossa tai muilla niiden julkisuutta edistävillä tavoilla.

Omavalvontaohjelman raportti vuodelta 2025 kokoa yhteen keskeiset havainnot ja toimenpiteet palvelujen asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistamiseksi. Raportti sisältää tiedot vuoden aikana ilmoitetuista potilas- ja asiakasturvallisuuden vaaratapahtumista sekä epäkohtailmoituksista ja niiden perusteella toteutetuista kehittämistoimista. Lisäksi raportissa esitetään selvitys järjestäjävastuullisen palvelujen omavalvonnan toteutumisesta vuonna 2025 sekä yhteenveto valvovien viranomaisten käsiteltäväksi tulleista valvonta- asioista ja niihin saaduista päätöksistä. Raportti tukee toiminnan läpinäkyvyyttä, jatkuvaa parantamista sekä omavalvonnan systemaattista kehittämistä osana hyvinvointialueen sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa.

Vuoden 2025 omavalvonnan tilannekuva sekä sosiaali- ja potilasasiahenkilön selvitys on käsitelty lautakunnassa 10.3.2026 § 3 ja 4.

Ikääntyneiden hoivan tarvetta arvioidaan säännöllisesti. Käytännössä käytetään valtakunnallisesti yhtenäinen menetelmä, RAI-arviointi. Arviointi tuottaa vertailukelpoista tietoa toimintakyvystä ml. muisti ja mieliala, hoitoisuudesta ja riskitekijöistä. Arviointia tehdään puolen vuoden välein tai asiakkaan toimintakyvyn muuttuessa.

Palvelujen laatua seurataan myös tiedolla:

- RAI-tulokset (esim. kaatumat, ravitseminen, lääkitys, elämänlaatu)
- Asiakastyytyväisyys ja palautteet
- Henkilöstömitoitus (vähintään 0,60 ympärivuorokautisessa hoidossa)
-

Poikkeamat ja vaaratapahtumat

Ikääntyneiden palveluissa henkilöstömitoituksesta on säädetty koskien ympärivuorokautista palveluasumista. Henkilöstömitoituksen tulee olla vähintään 0,6 työntekijää hoidettavaa kohti. Lähtökohtaisesti vähintään lakisääteinen mitoitus toteutuu kaikissa yksiköissä koko ajan.

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

Mitoituksen toteutumista omassa tuotannossa sekä ostopalveluissa seurataan valvontakäyntien, palautteiden ja muistutusten käsittelyn yhteydessä sekä tarvittaessa tehtävillä keskitetyillä seurannoilla. Lisäksi THL toteuttaa kahdesti vuodessa seurantakyselyn. Tällä hetkellä mitoitus on lakisääteisellä tasolla. Monissa yksiköissä mitoitus ylittää vähimmäismitoituksen johtuen muun muassa yksikön tiloista tai asiakkaiden tarpeista (lyhytaikaisen hoidon paikat, psykiatriset yksiköt, saattohoitotilanteet).

Hoitohenkilöstön kielitaito varmistetaan rekrytointivaiheessa. Perehdytysohjelma ja kaikille pakolliset täydennyskoulutukset varmistavat tarvittavan osaamisen ja sen, että muun muassa lääkehoitoluvat tulevat suoritetuksi. Palveluyksiköissä valvontaa toteutetaan omavalvonnallisesti vaaratapahtuma- ja epäkohtailmoitusten, muistutusten ja saadun palautteen perusteella. Vaaratapahtuma- ja epäkohtailmoitukset ovat keskeisin omavalvonnallinen keino, jonka perusteella vähintään neljän kuukauden välein toteutuvan omavalvonnan seurantaraportoinnin yhteydessä tunnistetaan kehittämistoimia edellyttävät asiat. Raportoinnin perusteella päivitetään myös vuosittain lääkehoitosuunnitelma ja arvioidaan lääkehoitolupien laajuus. Esihenkilöt käyvät työntekijäkohtaisesti tavoite- ja kehityskeskustelut kahdesti vuodessa, jossa arvioidaan kunkin työntekijän yksilöllinen osaamis- ja täydennyskoulutustarve.

Ostopalvelusopimuksissa edellytetään henkilöstöltä kielitaitoa. Esimerkiksi kotihoidon palvelua hankittaessa edellytetään seuraavaa:

Palveluntuottajan vastuuhenkilöltä vaaditaan itsenäinen kielitaito C 1–2, mikäli vastuuhenkilön äidinkieli ei ole suomi tai ruotsi. Henkilöstöllä tulee olla riittävä, työn suorittamiseen vaadittava suullinen ja kirjallinen suomen tai ruotsin kielen taito. Työntekijällä tulee olla laadukkaan hoidon varmistamiseksi vähintään itsenäisen kielitaidon perustaso B2. Palveluntuottajan vastuulla on arvioida työntekijän riittävä kielitaito itsenäisen asiakastyön suorittamiseen. Riittävää kielitaitoa arvioitaessa on huomioitava kirjaaminen sekä asiakkaiden ja omaisten kanssa kommunikointi. Työntekijöiden, jotka ovat suorittaneet sosiaali- ja terveystieteiden ammattitutkinnon muulla kielellä kuin suomi tai ruotsi, tulee varmistaa kielitaitonsa virallisella kokeella. Jos työntekijä on suorittanut sosiaali- ja terveystieteiden tutkinnon suomeksi tai ruotsiksi, mutta äidinkieli ei ole suomi tai ruotsi, palveluntuottajan vastuulla on arvioida, onko kielitaito vähintään tasolla B2. Palveluntuottaja voi kielitaidon varmistamiseksi ohjata työntekijän kielikokeeseen.

Ikääntyneiden asumisen ostopalvelusopimuksessa edellytyksenä on, että palveluntuottajan henkilöstöllä on hoitamiensa tehtävien edellyttämä riittävä suullinen ja kirjallinen kielitaito, jonka palveluntuottaja on varmistanut.

Riittävä kielitaito tarkoittaa sitä, että henkilöstö pystyy hoivakodin palvelukielellä keskustelemaan ammatillisesti asiakkaiden, läheisten, muun henkilöstön ja yhteistyötahojen kanssa sekä tekemään tarvittavat asiakkaan asiakirjamerkinnot.

Henkilökunnan kielitaidon varmistaminen on yksi osa palveluntuottajien valvontaa. Henkilökuntaa haastatellaan valvontakäynneillä ja kielitaito huomioidaan myös asiakastietojärjestelmän kirjauksia tarkistettaessa. Tarvittaessa valvonnassa voidaan pyytää palveluntuottajalta tarkempia selvityksiä henkilökunnan kielitaidosta ja henkilökunnan puutteellisesta kielitaidosta on myös reklamoitu. Hyvinvointialue tarjoaa säännöllisesti henkilöstölle kielikoulutusta ja useilla palveluntuottajilla on tällä hetkellä omia kehittämishankkeita henkilökunnan kielitaidon parantamiseksi.

Lääkehoidon toteuttaminen perustuu sosiaali- ja terveysministeriön turvallinen lääkehoito -oppaaseen, hyvinvointialueen ja palveluyksikön sekä viime kädessä palvelupisteen lääkehoitosuunnitelmaan sekä hoitavan lääkärin määräyksiin. Kaikki lääkehoitoon osallistuvat työntekijät ovat suorittaneet ammattitutkinnon lisäksi lääkehoidon osaamisen varmistamisen prosessin sekä tarvittaessa vaativan lääkehoidon lääkehoitoluvan, joka sisältää teorianentit ja käytännön näytöt.

Lääkehoidon poikkeamista tehdään vaaratapahtumailmoitus laadun- ja riskienhallinnanjärjestelmään ja ne käsitellään yhteisesti yksikössä. Käsittely on erityisen tärkeää, jotta läheltä piti -tilanteista ja vaaratapahtumista opitaan ja toimintaa voidaan kehittää. Vakavassa vaaratapahtumassa, jossa asiakkaalle on aiheutunut tai olisi voinut aiheutua vakavaa tai huomattavaa pysyvää haittaa, hyvinvointialueen laatu- ja asiakasturvallisuus vastuuyksikkö vastaa tapahtuman tutkinnasta.

Lääkehoitolupien ja poikkeamailmoitusten määrän ja laadun käsittely ja seuranta kuuluu osana omien ja ostopalveluntuottajien omavalvontaa ja toteutuu pääosin esihenkilötyönä omavalvontasuunnitelmien mukaisesti. Osana hyvinvointialueen palveluntuottajien valvontaa seurataan

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

lääkehoitoluvan suorittaneiden työntekijän määrää yksikössä ja toteutuneessa toiminnassa, mm. työvuorosuunnittelussa. Lääkehoidon osaamisen ja toteutumisen seuranta tehdään myös asiakastietojärjestelmän kirjauksia tarkastamalla.

Kaikissa vakavissa ja merkittävässä laatupoikkeamissa toimitaan hyvinvointialueen kohdassa 3.1.4 kuvatun prosessin mukaisesti sekä omassa tuotannossa että ostopalveluissa. Prosessi kattaa tapahtuman ilmoittamisen, esihenkilön tekemän ensiarvion, toimenpiteiden suunnittelun ja toteutuksen sekä tarvittaessa omavalvontapalveluiden tekemän reaktiivisen valvonnan tai vakavan vaaratapahtuman tutkinnan. Jokainen merkittävä poikkeama (epäkohta tai vaaratapahtuma) selvitetään ja varmistetaan, että sovitut toimenpiteet toimeenpannaan.

Viimeaikaisissa vakavissa tapauksissa toteutetut konkreettiset toimenpiteet ovat sisältäneet välittömät korjaustoimet toimintayksiköissä, kuten lääkehoidon prosessien täsmentämisen, työntekijöiden turvallisuusperehdytyksen vahvistamisen ja rajoitustoimien kirjaamiskäytäntöjen tarkentamisen. Esihenkilöille on annettu kohdennettua tukea muun muassa työvuorosuunnittelun ja osaamisen seurannan tiukentamiseksi yksiköissä, joissa poikkeamia on ilmennyt. Lisäksi palveluntuottajille on annettu korjausmääräyksiä, joiden toteutumista seurataan asetetuissa määräajoissa. Järjestäjätasolla asiakasturvallisuutta on vahvistettu ohjeistusten ja valvontakäytäntöjen yhdenmukaistamisella, epäkohtailmoittamisen prosessikuvausten päivityksillä sekä henkilöstölle tarjotulla tuella tapahtumien analysoinnissa. Lisäksi on rakennettu mittaristo ja otettu käyttöön organisaation läpileikkaava raportointi merkittävistä valvontahavainnoista ja vakavista vaaratapahtumista, joka mahdollistaa laaja-alaiset kehittämistoimet ja niiden toteutumisen seurannan koko organisaatiossa.

Tehostettua valvontaa käytetään silloin, kun palveluntuottajan toiminnassa havaitaan toistuvia puutteita tai sovittuja korjauksia ei toteuteta määräajassa. Tehostetussa valvonnassa asetetaan selkeät määräajat ja vaatimukset epäkohtien poistamiseksi, seurataan edistymistä tiiviisti raporttien ja valvontakäyntien avulla sekä arvioidaan korjausten pysyvyyttä ennen valvonnan purkamista; kun epäkohtien voidaan todeta luotettavasti korjautuneen, yksikkö palautetaan normaaliin valvontamenettelyyn. Ostopalveluissa valvontaa täydennetään sopimuksen mukaisella reklamaatioprosessilla, joka voi sisältää kirjallisen huomautuksen, sopimussakon ja vakavissa tai toistuvissa laatuongelmissa sopimuksen irtisanomisen, mikä varmistaa

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

palveluntuottajan velvoitteiden toteutumisen ja antaa mahdollisuuden puuttua epäkohtiin järeästi.

Jotta vakavista tapahtumista seuraa pysyviä ja rakenteellisia parannuksia, hyvinvointialueessa on vahvistettu useita pitkäjänteisiä toimenpiteitä. Omavalvonnan osaamista vahvistetaan siten, että esihenkilöille ja henkilöstölle järjestetään koulutuksia ilmoitusvelvollisuudesta, ilmoitusten käsittelystä ja korjaavista toimenpiteistä, ja sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstölle on otettu käyttöön pakollinen omavalvonnan koulutus työsuhteen alussa.

Omavalvonnan toimintamalleja yhdenmukaistetaan päivittämällä omavalvontaohjelma vuoden 2026 lopulla, tarkistamalla hyvinvointialueen lääkehoitosuunnitelma (päivitetty helmikuussa 2026) sekä päivittämällä yksiköiden lääkehoitosuunnitelmat maaliskuussa ja esihenkilötyön omavalvontaprosessit, joiden jalkautus alkaa huhtikuussa esihenkilökoulutuksilla.

Systemaattista raportointia systematisoidaan sisällyttämällä vaaratapahtuma- ja epäkohtailmoituksiin, valvontahavaintoihin ja reklamaatioihin perustuvat kehittämistoimet osaksi palveluyksiköiden määrävuosittaista omavalvonnan raportointia. Lisäksi lääkehoitolupien ja osaamisen seuranta koskee sekä omia yksiköitä että ostopalveluja, ja tulevaisuudessa suunnitellaan osaamisen varmistamisen (esimerkiksi lääkehoitolupa) integroimista työvuorosuunnitteluun. Tietojärjestelmien kirjaamisten auditoinnit tuottavat tietoa muun muassa kielitaidon ja lääkehoidon prosessien toteutumisesta. Näillä toimenpiteillä varmistetaan, että yksittäisiin vakaviin tapauksiin reagointi johtaa koko hyvinvointialueen laajuisesti pysyviin ja järjestelmällisesti seurattaviin parannuksiin.

Ikääntyneiden sosiaalipalvelujen saatavuutta seurataan säännöllisesti. Tietoa palvelujen saatavuudesta kootaan kuukausittain TAHTI-raporttiin. Laki sääteisesti tiedot palvelujen saatavuudesta julkaistaan kaksi kertaa vuodessa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen verkkosivuilla.

Palvelutarpeenarviointi: Lainsäädännön mukaan kiireetön arviointi on aloitettava viimeistään 7. arkipäivänä yhteydenotosta (SHL §36). Palvelutarpeen arviointi toteutuu Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella asiakkaan tilanteen mukaisesti 1-7 arkipäivän kuluessa. Kiireellisen avun tarve on arvioitu välittömästi ja myönnetty palvelut järjestetty viipymättä.

Sännöllinen kotihoito: Lainsäädännön mukaan päätös tehtävä ilman aiheetonta viivytystä ja päätös on toimeenpantava viimeistään 3 kuukauden kuluttua asian vireilletulosta (SHL §45 ja Vanhuspalvelulaki §18). Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella palvelu on alkanut 1-7 vuorokauden sisällä palvelutarpeen toteamisesta.

Omaishoidon tuki: Lainsäädännön mukaan päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä ja päätös on toimeenpantava viimeistään 3 kuukauden kuluttua asian vireilletulosta (SHL §45 ja Vanhuspalvelulaki §18). Myönnetään takautuvasti hakemuksen saapumispäivästä lähtien. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella keskimääräinen odotusaika on 24 vrk. Hakemuksen saapumisesta päätökseen ei ajalla 1.7 – 31.12.2025 kenelläkään asiakkaalla ole kestänyt yli 90 vrk hakemuksen vireilletulosta päätökseen.

Pitkäaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen: Lainsäädännön mukaan päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä ja päätös on toimeenpantava viimeistään 3 kuukauden kuluttua asian vireilletulosta (SHL § 45 ja Vanhuspalvelulaki § 18). Pääosin toteutuu 90 vrk:n sisällä. Keskimääräinen odotusaika 42 vrk. Yli 3 kk odottaneita seuranta-aikana (1.7 – 31.12.2025) yhteensä 1 asiakkaalla vireilletulosta paikan saamiseen.

Ikäänntyneiden palveluja on saatavissa lakisääteisissä määrärajoissa. Palvelujen odotusaikoja seurataan viikoittain ja mikäli odotusajat palveluihin näyttävät kasvavan, arvioidaan tilannekohtaisesti tarvittavia toimenpiteitä. Palvelujen saatavuuden turvaamiseksi tehdään jatkuvasti tiivistä yhteistyötä oman toiminnan lisäksi yksityisten palveluntuottajien kanssa.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi, ja
2. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Beslut**Redogörelse**

Valtuutettu Frantsi-Lankia sekä 29 muuta valtuutettua osoittivat aluevaltuuston kokouksessa 24.2.2026 § 13 aluehallitukselle kysymyksen koskien ikäihmisten hoivapalveluiden tilannetta ja valvontaa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella

Toimivalta

Hallintosäännön 27 §:n mukaan valtuutetut voivat osoittaa aluehallitukselle kysymyksen hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin hallintoa koskevasta asiasta.

Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, aluehallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava aluevaltuuston kokouksen esityslistalle.

Bilaga

- 14 Ledamot Frantsi-Lankias fråga till välfärdsområdesstyrelsen om situationen och tillsynen inom äldreomsorgen i Västra Nylands välfärdsområde

Tilläggsmaterial**För kännedom****Verkställighet**

kysymyksen jättäjä, palvelualuejohtaja (ikäntyneiden palvelut), laatu- ja asiakasturvallisuuspäällikkö

Västra Nylands välfärdsområde

Möteskallelse

75/116

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

Beslutshistoria

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

5150/00.02.01/2025

Välfärdsområdesstyrelsen 13.4.2026

19**Svar på den av ledamot Valkeapää och ledamot Hiila samt 33 andra ledamöter inlämnade motionen om införande av friskvårdstimmar för personalen inom Västra Nylands välfärdsområde (VOF)**

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Sarekoski Kimmo

Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Hyvinvointialueella on työhyvinvoinnin toimintaohjelma, joka on vahvistettu henkilöstötoimikunnassa 17.12.2025. Siihen on laaja-alaisesti koottu käytettävissä olevia, hyvinvointialuetasoisia toimenpiteitä ja tukea, jotka ovat henkilöstön käytettävissä. Siihen kirjatun ohella palvelualueilla on myös omia työhyvinvointiin liittyviä kehittämishankkeita ja -suunnitelmia, joita edistävät tahollaan itsenäisesti. Hyvinvointialueen yhteisistä, työhyvinvointia tukevista keinoista voidaan mainita myös se, miten henkilöstöetuuksien valikoimasta työntekijä voi esimerkiksi itse valita, missä määrin hän käyttää vuosittaisen työnantajan tarjoaman ePassi-etuuden kulttuuriin, liikuntaan tai hyvinvointiin. Vuonna 2026 etuuden arvo on 300 euroa työntekijää kohden.

Työhyvinvointia voidaan edistää lukuisin keinoin. Aluevaltuuston vahvistaman strategian mukainen linjaus "Teemme yhdessä hyvinvoivan ja halutun työyhteisön" suuntaa työhyvinvointia edistävät toimenpiteet, jotka on koottu henkilöstön työhyvinvointiohjelmaan 2026–2029.

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

Työhyvinvoinnin kehittämisen painopisteinä on kolme osa-
aluetta, joihin kohdistetaan vuosittain päivitettävät
toimenpiteet. Vuoden 2026 osalta keskeisimmät toimenpiteet
työhyvinvoinnin edistämiseksi ovat:

1) Terveelliset ja turvalliset työyhteisöt

Työsuojelun toimintaohjelman, työterveysyhteistyön
toimintasuunnitelman ja mielen hyvinvoinnin tuen edistäminen
sekä ergonomiakoulutusten ja meluannosmittausten
toteuttaminen.

2) Aktiivinen, itseohjautuva ja asiakaslähtöinen henkilöstö

Osaamisen kehittämisen suunnitelman edistäminen,
henkilöstön osallistaminen toimintakulttuurin kehittämiseen,
laadukkaat työhyvinvointikoulutukset koko henkilöstölle sekä
henkilöstökyselyiden toteutus ja niistä johdettujen
kehittämissuunnitelmien toteutus ja seuranta.

3) Laadukas henkilöstöjohtaminen

Esihenkilötyön kehittäminen, palveluhallintajärjestelmän
käyttöönotto, tilauksesta räätälöidyt johtoryhmäsparraukset ja
muutosjohtamisen valmennukset esihenkilöille sekä tavoite- ja
kehityskeskusteluiden tukeminen organisaatiossa.

Lisäksi hyvinvointialueen henkilöstön käyttöön on tarjolla
henkilöstön kehittämiseen ja työhyvinvoinnin tukemiseen
liittyviä keskeisimpiä palveluita (HR-Palveluista tilattavissa):

- Digiosaaminen kehittäminen (M365-ohjelmat)
- Eduhouse -verkkokoulu (sisältää lukuisia
työhyvinvointiteemaisia verkkokoulutuksia)
- LUVN Akademi -oppimisympäristö
- Taiteelliset ja toiminnalliset menetelmät
- Kielikoulutukset
- Työnohjaus
- Coaching
- Työyhteisösovittelu

Työhyvinvointitunti tulisi täydentämään hyvinvointialueella jo
olemassa olevaa, mm. työhyvinvoinnin toimintaohjelmaa, ollen
vähintään osin toiminnallisesti päällekkäinen nyt henkilöstön
käytettävissä olevien, työhyvinvointia kehittävien
toimenpiteiden ja palveluiden kanssa.

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

Vaikka työhyvinvointitunti toteutettaisiinkin siten, että työnantaja ei varsinaisesti kustantaisi toimintaa, esimerkiksi tarjoamalla kurssuja, välineitä, tai esimerkiksi ryhmämuotoista toimintaa työhyvinvointituntien toteuttamiseksi, syntyisi työhyvinvointitunneista silti merkittäviä kustannuksia työnantajalle. Palkkakustannuksen keskiarvolla laskien merkitsisi kahden kuukausittaisen työhyvinvointitunnin toteuttaminen vähintään 60 euron kuukausittaista palkkakustannusta työntekijää kohden, mihin lähes kaikkien työntekijöiden osalta tulisi lisätä vähintään samansuuruiset sijaiskustannukset. Työntekijän ollessa työhyvinvointitunneillaan hän saisi täyden palkan, sekä hänen työtään tekemään tulisi palkata sijainen. Kuukausitasolla kustannuksiksi voidaan arvioida vähintään 1,2 miljoonaa euroa ja vuositasolla vähintään 14,4 miljoonaa euroa.

Esitettyyn työhyvinvointitunnin toteutustapaan sisältyy haastavia kysymyksiä, koska työhyvinvointitunnin käyttämistä siihen tarkoitukseen, johon se olisi määritetty, ei olisi mahdollista kontrolloida. Aloitteen mukaan työhyvinvointitunteja tulisi käyttää esimerkiksi liikunnan harrastamiseen. Sinänsä hyvä ajatus työhyvinvoinnin edistämisestä voisi käytännössä turhankin helposti muuttua luonteeltaan pelkästään työajan lyhennykseksi. Hyvinvointialueella noudatetaan työ- ja virkaehtosopimusten mukaisia työaikoja, jotka kokoaikaisten osalta vaihtelevat pääasiassa reilusta 36 viikkotunnista noin 40 viikkotyötuntiin. Tämä ei poikkea olennaisesti muilla sopimusaloilla tai verrokkiorganisaatioilla käytössä olevista viikkotuntimääristä, ainakaan ylöspäin. Sellaisia erityisiä syitä, miksi hyvinvointialueella tulisi lyhentää työaika palkallisilla lisävapautuksilla, ei ole helppo tunnistaa. Tosiasiallisesti liikunnan harrastaminen ja muu hyvinvointia tukeva toiminta vapaa-ajalla on työhön sidonnaisuusajaa arvioitaessa varsin hyvin mahdollista nykyisillä viikkotuntimäärillä.

Yhteenvetona voidaan todeta, että aloitteessa esitetyn työhyvinvointitunnin taustalla on tavoitteena edistää henkilöstön työhyvinvointia, mikä sinänsä on perusteltua. Keinona työhyvinvointitunti olisi vähintään osin päällekkäinen nykyisin henkilöstön käytössä olevien, työhyvinvointia ja työkykyä tukevien mahdollisuuksien ja keinojen kanssa. Kustannukset työhyvinvointitunnista olisivat merkittävät, eikä ehdotettuun malliin sisälly keinoa varmistua siitä, että työhyvinvointituntia varten annettava palkallinen vapautus työtehtävien hoidosta todella käytettäisiin suunniteltuun tarkoitukseen, eikä se valuisi vain työajan lyhentämiseksi.

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Valtuutettu Valkeapää ja valtuutettu Hiila sekä 33 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 9.12.2025 § 108 aloitteen koskien hyvinvointituntien käyttöönottoa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen työntekijöille.

Toimivalta

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Bilaga

- 15 Ledamot Valkeapääs och ledamot Hiilas fullmäktigemotion om införande av friskvårdstimmar för personalen vid Västra Nylands välfärdsområde

Tilläggsmaterial

För kännedom

Verkställighet

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

valtuustoaloitteen jättäjä, henkilöstöjohtaja

Beslutshistoria

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

5149/00.02.01/2025

Välfärdsområdesstyrelsen 13.4.2026

20**Svar på den av ledamot Tiitinen och ledamot Ahonen samt 32 andra ledamöter inlämnade fullmäktigemotionen om inrättande av ett "fältsjukhus" för att trygga barnens hälsa och skolarbete (VOF)**

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Westergård Mikaela
Mustakari-Ilovuori Anu

Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Sairaalakouluopetusta säätelee ensisijaisesti perusopetuslaki (628/1998) ja erityisesti sen 4 a §, joka koskee erikoissairaanhoidossa olevan oppilaan opetusta ja konsultaatiopalvelua. Sairaalakoulutoiminnan järjestäminen ei kuulu hyvinvointialueen vastuulle, mutta hyvinvointialue tekee tiivistä yhteistyötä niin erikoissairaanhoidon kuin sairaalakoulutoiminnan kanssa. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueella sairaalakoulutoiminnasta vastaa Keinumäen sairaalakoulu, joka on osa Espoon kaupungin kasvun ja oppimisen toimialaa.

Opetus sairaalakoulussa on tarkoitettu peruskouluikäisille lapsille ja nuorille erikoissairaanhoidon potilaille (psykiatria tai somaattinen), ja sen tavoitteena on turvata koulunkäynti sairaudesta huolimatta. Sairaalan toimintayksikön sijaintikunta on velvollinen järjestämään opetuksen sairaalassa potilaana olevalle oppilaalle silloin kun se ei ole mahdollista potilaan omassa koulussa. Sairaalakoulu tuottaa lisäksi laadukasta

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

konsultaatiopalvelua lapsen ja nuoren oppimisen vaikeuksien ratkaisemiseksi omassa kasvu- ja kouluympäristössä.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue tekee tiivistä yhteistyötä Keinumäen sairaalakoulun kanssa muun muassa opiskeluhuollon kautta. Opiskeluhuollon ammattilaiset ovat matalalla kynnyksellä konsultoitavissa. Yhteistyön lisäksi hyvinvointialueen tehtävänä on tarjota tarvittaessa nopeaa ja joustavaa lapsen ja nuoren tarpeen mukaista tutkimusta ja hoitoa jo ennen erikoissairaanhoidon palvelua.

Kenttäsairaalan perustamisen sijaan hyvinvointialueen, Espoon kaupungin ja alueen muiden kuntien sekä HUS-yhtymän tulisi yhdessä varmistaa konsultatiivisen toiminnan vakiintuminen sekä riittävä resursointi. Hyvinvointialueen, kuntien ja erikoissairaanhoidon yhteisenä tehtävänä on varmistaa, että jokainen lapsi saa oikeanlaista tukea oikea-aikaisesti ja että koulunkäynti ja oppiminen turvataan kaikissa tilanteissa.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Valtuutettu Tiitinen ja Ahonen sekä 32 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 9.12.2025 § 108 aloitteen koskien "kenttäsairaalan" perustamista lasten terveyden ja koulutyön turvaamiseksi.

Toimivalta

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Bilaga

- 16 Ledamot Tiitinens och ledamot Ahonens fullmäktigemotion om Inrättande av ett fältsjukhus för att trygga barnens hälsa och skolarbete

Tilläggsmaterial

För kännedom

Verkställighet

valtuustoaloitteen jättäjät, palvelualuejohtajat (perhe- ja vammaispalvelut sekä yhteiset sosiaali- ja terveystyöpalvelut)

Beslutshistoria

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

5147/00.02.01/2025

Välfärdsområdesstyrelsen 13.4.2026

21**Svar på den av ledamot Salovaara och 37 andra ledamöter inlämnade fullmäktigemotionen om upprättande av en tillämpningsanvisning och flerkanalig information om den nya lagen om funktionshinderservice (VOF)**

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Westergård Mikaela
Villgren Kati
Hokkanen Timo

Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue kiittää aloitteen tekijöitä tärkeästä puheenvuorosta vammaisten henkilöiden oikeusturvan ja palvelujen saavutettavuuden puolesta. Uuden vammaispalvelulain toimeenpano on vaatinut merkittäviä hallinnollisia ja sisällöllisiä panostuksia. Tavoitteena on varmistaa, että jokainen asiakas saa yksilöllisen tarpeensa mukaiset palvelut asiantuntevasti ja viivästyksettä.

Soveltamisohjeistus ja oikeusvarmuus

Aloitteessa esitetty vaatimus kattavan alueellisen soveltamisohjeen laatimisesta on arvioitu suhteessa hallinnolliseen tarkoituksenmukaisuuteen ja asukkaiden oikeusturvaan. Valtakunnallinen ohjaus ensisijaisena: Hyvinvointialue on tehnyt strategisen valinnan tukeutua ensisijaisesti Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) laatimiin soveltamisohjeisiin sekä THL:n vammaispalvelujen käsikirjaan.

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

Nämä lähteet tarjoavat juridisesti vahvimman ja jatkuvasti päivittyvän pohjan päätöksenteolle.

Hallinnollinen sujuvuus:

Erillisen, koko lain kattavan alueellisen ohjeen laatiminen tässä vaiheessa nähdään tarpeettomana hallinnollisena työnä. Se voisi johtaa tilanteeseen, jossa alueellinen ohje on ristiriidassa nopeasti kehittyvän oikeuskäytännön tai valtakunnallisten linjausten kanssa.

Tarveperusteinen täydentäminen:

Mikäli käytännön asiakastyössä tunnistetaan palveluita tai tilanteita, joihin valtakunnallinen ohjeistus ei tarjoa riittävää tukea, hyvinvointialue laatii kohdennettuja palvelukohtaisia ohjeita. Tämä takaa joustavuuden ja asiantuntijatyön laadun ilman raskasta ja jäykkää yleisohjeistoa.

Vertailu muihin alueisiin:

Analyysimme osoittaa, että joillakin muilla alueilla (esim. Pirkanmaa, Varsinais-Suomi, Vantaa-Kerava) laaditut omat ohjeet ovat sisältäneet mekaanisia rajauksia, joita hallinto-oikeudet ovat myöhemmin kumonnet. Länsi-Uudenmaan malli vähentää valitusriskiä ja turvaa yksilöllisen tarpeen huomioimisen.

Tiedottaminen ja asukasyhteistyö

Tiedottaminen uuden lain vaikutuksista on ollut monikanavaista ja jatkuvaa.

Vammaispalvelujen uutiskirjeet:

Alue on tiedottanut muutoksista säännöllisillä uutiskirjeillä, jotka on suunnattu asiakkaille, läheisille ja yhteistyökumppaneille.

Asukastilaisuudet vuonna 2025:

Hyvinvointialue on järjestänyt vuoden 2025 aikana useita tiedotustilaisuuksia, joissa on käsitelty myös keskeisiä lakimuutoksia. Tilaisuuksien materiaalit on julkaistu laajasti saataville.

Henkilökohtainen ohjaus:

Tieto esimerkiksi yksilöllisestä matkustusalueesta annetaan jokaiselle asiakkaalle henkilökohtaisesti palvelusuunnitelman

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

päivityksen yhteydessä, mikä on tehokkain tapa varmistaa tiedon perillemeno.

Neuvontapalvelujen kehittäminen ja henkilöstöresurssit

Aloitteen huoli neuvonnan riittävydestä on jaettu, ja siihen on vastattu palvelurakennemuutoksella:

Keskitetty sosiaalipalvelujen neuvonta:

Vammaispalvelujen palvelualueelta on siirretty asiantuntevaa henkilöstöä keskitettyyn sosiaalipalvelujen neuvontaan. Tämä varmistaa, että vammaispalvelujen erityisosaaminen on saavutettavissa heti ensikontaktissa.

Seniori-infon kaltainen toimintamalli:

Keskitetty neuvonta toimii jo nyt samalla logiikalla kuin ikääntyneiden Seniori-info, tarjoten matalan kynnyksen puhelin- ja chat-palvelua. Palvelua kehitetään jatkuvasti yhteistyössä vastaamaan erityistarpeita.

Johtopäätökset ja jatkotoimenpiteet

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue katsoo, että aloitteessa esitetyt tavoitteet toteutuvat nykyisellä toimintamallilla, joka painottaa valtakunnallista asiantuntijaohjausta ja vahvaa asiakasneuvontaa.

Hyvinvointialue sitoutuu:

- Seuraamaan oikeuskäytännön kehittymistä ja laatimaan tarvittaessa palvelukohtaisia täsmäohjeita.
- Jatkamaan monikanavaista tiedotusta uuden lain soveltamisesta.
- Varmistamaan, että keskitetyn neuvonnan vammaispalveluosaaminen vastaa asiakkaiden tarpeita.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Behandling

Beslut**Redogörelse**

Valtuutettu Salovaara sekä 37 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 9.12.2025 § 108 aloitteen koskien soveltamisohjeen laatimista uuteen vammaispalvelulakiin sekä muutoksista tiedottamista asiakaskontakteissa sekä laajasti myös muualla kuin hyvinvointialueen nettisivuilla. Lisäksi aloitteessa esitetään, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue selvittää mahdollisuutta tarjota Seniori-infon kaltaista vammaispalveluihin kohdennettua puhelinpalvelua.

Toimivalta

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Bilaga

- 17 Ledamot Salovaaras fullmäktigemotion om tillämpningsanvisning och flerkanalig information om den nya lagen om funktionshindersservice

Tilläggsmaterial**För kännedom****Verkställighet**

valtuustoaloitteen jättäjä, palvelualuejohtaja,
palvelulinjajohtaja

Västra Nylands välfärdsområde

Möteskallelse

88/116

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

Beslutshistoria

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

5146/00.02.01/2025

Välfärdsområdesstyrelsen 13.4.2026

22

Svar på den av ledamot Paakkunainen och 15 andra ledamöter inlämnade fullmäktigemotionen om användning av återbetalade organisationsunderstöd för följande års understöd (VOF)

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Ohrankämnen Karoliina
Österman Pilvi

Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Hallintosäännön 59 §:n mukaisesti tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan tehtävänä on järjestöyhteistyöhön liittyen seurata ja arvioida hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä, kestävää kehitystä hyvinvointialueella, yhteistyötä kuntien kanssa sekä alueen väestön demografista kehitystä. Lautakunnan tehtävänä on myös seurata ja arvioida hyvinvointialueen toiminnan yhteen sovittamista kuntien ja kolmannen sektorin toimintaan edistäen hyvinvointia ja terveyttä, sekä hyväksyä avustusten myöntämisen periaatteet sekä vastata avustusten myöntämisestä määrärahojen puitteissa.

Lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 7 §:ssä veloitetaan hyvinvointialuetta yhteistyöhön alueen yleishyödyllisten järjestöjen kanssa, hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Laissa annetun tehtävän mukaisesti hyvinvointialueen on edistettävä järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

Aloitteessa esitetään, että järjestöavustuksista palautuneet varat kohdennettaisiin seuraavan vuoden avustuksiin. Tavoite on ymmärrettävä ja järjestötoimintaa tukeva. Silti palautuneiden avustusten uudelleenjakamiseen liittyy useita hallinnollisia, taloudellisia ja kirjanpidollisia kysymyksiä.

Hyvinvointialueen talous perustuu talousarvioon, joka hyväksytään kalenterivuosittain. Tosiallisesti muutos kasvattaisi avustusta aiheutuvaa vuosittaista kustannus hyvinvointialueella ja se tulisi käsitellä osana talousarvioprosessia.

Lisäksi avustuksen takaisin perintään liittyy usein lisäselvittelyä, jonka vuoksi takaisinperintä voi tapahtua vasta tilikauden päättymisen jälkeen, jolloin lopullinen summa ei ole tiedossa seuraavan vuoden avustuspäämäärärahoja valmistellessa.

Hyvinvointialue on sitoutunut pitkäjänteiseen järjestyhteistyöhön. Tätä tavoitetta tukevat seuraavat keinot:

- järjestöavustusten kriteerit ja taso arvioidaan vuosittain osana
- Hyvinvointialueen taloussuunnittelua avustusten hakuprosessi on selkeä, ennakoitava ja läpinäkyvä - Vuosittainen avustuspäämääräraha päätetään talousarvion hyväksymisen yhteydessä,
- hyvinvointialue kehittää järjestöavustusten seuranta ja raportointia siten, että palautusten syitä ja laajuutta voidaan tarkastella kokonaisuutena ja huomioida osana avustustoiminnan jatkuvaa kehittämistä.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

Valtuutettu Paakkunainen ja 15 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 9.12.2025 § 108 aloitteen koskien palautuneiden järjestöavustusten hyödyntämistä seuraavan vuoden avustuksiin.

Toimivalta

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Bilaga

- 18 Ledamot Paakkunainens fullmäktigemotion om utnyttjande av återförda organisationsunderstöd för följande års understöd

Tilläggsmaterial

För kännedom

Verkställighet

valtuustoaloitteen jättäjä, yhteysjohtaja

Beslutshistoria

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

5145/00.02.01/2025

Välfärdsområdesstyrelsen 13.4.2026

23

Svar på den av ledamot Kajava och två andra ledamöter inlämnade fullmäktigemotionen om kostnadseffektivisering av mentalvårdstjänsterna

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Mustakari-Ilovuori Anu
Strömberg Juha-Pekka

Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Aluehallitus päättää

1. antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Valtuustoaloite käsittelee ajankohtaista asiaa: mielenterveys- ja päihdepalvelut on tärkeää järjestää ja tuottaa kustannustehokkaasti, jotta rajallisilla voimavaroilla voidaan tarjota oikea-aikaista tukea ja vaikuttavaa hoitoa kaikille niitä tarvitseville asukkaille.

Mielenterveys- ja päihdepalveluissa avopalveluja tuotetaan tällä hetkellä sekä yksilö- että ryhmämuotoisena. Hyvinvointialueen palveluissa asiakkaille tarjotaan ensisijaisesti Terapiat etulinjaan -toimintamallin mukaisia psykososiaalisia menetelmiä, kuten ohjattua omahoitoa ja kognitiivista lyhytterapiaa. Mielenterveys- ja päihdepalveluissa ei tuoteta varsinaisia psykoterapiapalveluja, vaikka hoitokäytöt voivat olla luonteeltaan psykoterapeuttisia. Psykoterapiaan verrattuna mielenterveys- ja päihdepalveluissa tuotetut hoitokäytöt ovat kestoaltaan lyhyempiä (keskimäärin 10 käyntikertaa). Tarvittaessa asiakas ohjataan Kelan korvaamaan kuntoutuspsykoterapiaan.

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

Valtuustoaloitteessa kysytään, voitaisiinko ryhmämuotoisilla terapioilla korvata edelleen kalliita yksilöterapiapalveluita. Kysymys on ajankohtainen, sillä ryhmähoitojen saatavuutta ollaan lisäämässä nykytasosta. Esimerkiksi mielenterveys- ja päihdepalvelujen ensilinjan palveluihin on parhaillaan kehitteillä ohjatun omahoidon ryhmämalli. Asiakkaita ohjataan myös kolmannen sektorin palveluihin, joissa on tarjolla monipuolisia vertaistukiryhmiä. Ryhmähoidot ovat kustannustehokas ja usein sopiva vaihtoehto yksilötyöskentelylle. Yksilötyöskentelyllä on kuitenkin paikkansa esimerkiksi silloin, kun käsitellään traumaattisia elämäntapahtumia tai identiteettiin liittyviä kysymyksiä, eivätkä ryhmähoidot voi täysin korvata yksilötyöskentelyä.

Tekoälyn käyttö mielenterveys- ja päihdepalveluissa on tällä hetkellä rajallista. Tekoälyn rooli keskittyy kirjaamisen tukemiseen, ei varsinaiseen hoidon tuottamiseen. Palvelulinjalla hoidetaan usein keskivaikeita ja vaikeita mielenterveys- ja päihdeongelmia, jotka edellyttävät ammattilaisen seurantaa. Lievistä mielenterveyden haasteista kärsiville chat-pohjaiset palvelut ja muut sovellukset voivat kuitenkin olla hyödyllisiä ja turvallisia. Tekoälysovellusten kehitystä seurataan ja arvioidaan palvelulinjalla jatkuvasti. Tekoäly voi tulevaisuudessa nopeuttaa hoitoprosesseja ja täydentää ammattilaisten tekemää työtä.

Nuorten mielenterveys- ja päihdehoidossa perheiden mukaan ottaminen on keskeinen osa hoitoa. Perhepalvelujen kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä erityisesti silloin, kun lastensuojelun tukipalvelujen asiakkuus katsotaan tarpeelliseksi. Toimintatapa perhepalvelujen kanssa on systemaattinen ja perhepalvelut integroituvat hoitokokonaisuuteen silloin, kun nuoren tilanne sitä edellyttää.

Valtuustoaloitteessa kysytään ilman ajanvarausta tarjottavan palvelun saatavuudesta kuntakeskuksissa sekä sitä, ovatko nuoret löytäneet palvelun ja tarvittaisiinko palvelutarjontaa lisää. Mielenterveys- ja päihdepalveluiden VIA-palvelu eli vastaanotto ilman ajanvarausta on hyvin saatavilla eri puolilla hyvinvointialuetta. Tällä hetkellä vastaanotolle ilman ajanvarausta pääsee Espoossa, Kirkkonummella, Inkoossa, Tammisaaressa, Hangossa, Lohjalla, Nummelassa ja Karkkilassa. Ajanvaraukseton palvelu kattaa siten alueen keskeiset kuntakeskukset.

Nuorten osalta VIA-palvelun käyttö on ollut vähäistä, koska nuorten hoidon tarpeen arviointi ja alkuvaiheen psykososiaalinen tuki toteutuvat pääsääntöisesti

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

opiskeluhuollon matalan kynnyksen palveluissa. Opiskeluhuollosta nuori ohjataan tarvittaessa mielenterveys- ja päihdepalveluihin. Nykyinen toimiva työnjako ja palvelurakenne huomioiden tarvetta nuorten walk-in-pisteiden laajentamiseen ei välttämättä ole, vaan nuorten kohdalla painopiste on toimivissa opiskeluhuollon ensilinjan palveluissa. Nuorten terapiatakuun toteutumista seurataan kansallisesti. Länsi-Uudellamaalla nuorten psykososiaalisen tuen ja hoidon saatavuus on kansallisesti hyvällä tasolla: marraskuussa 2025 nuorten terapiatakuu toteutui 91 %:lla takuun piirin kuuluvista asiakkaista, ja hoitoon pääsi keskimäärin 11 päivässä.

Mielenterveys- ja päihdepalvelut pyritään aina järjestämään tarkoituksenmukaisella ja kustannustehokkaalla tavalla, mihin hyvinvointialueen strategiakin ohjaa. Yksilötyöskentelyn rinnalla tai sen sijasta hoitomenetelminä voidaan käyttää myös ryhmämuotoisia tai digitaalisia palveluja. Oleellista on, että tarjottava palvelu on vaikuttavaa ja vastaa asiakkaan yksilöllistä tarvetta. Matalan kynnyksen palveluja on saatavana koko hyvinvointialueen suurimmissa kuntakeskuksissa. Nuorten kohdalla opiskeluhoito on ensisijainen matalan kynnyksen palvelu, ja hoidon tarpeen mukaan nuori voidaan ohjata myös mielenterveys- ja päihdepalveluihin.

, ja

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Valtuutettu Kajava sekä kaksi muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 9.12.2025 § 108 aloitteen koskien mielenterveyspalvelujen kustannustehostamista.

Valtuustoaloitteessa kysytään, voitaisiinko ryhmämuotoisilla terapioidella korvata edelleen kalliita yksilöterapiapalveluita, kuinka paljon mielenterveyspalveluita olisi mahdollista korvata tekoälyn tuottamilla palveluilla, hyödynnetäänkö perhepalveluita riittävästi ja systemaattisesta perheissä ilmenevien mielenterveysongelmien hoitamisessa sekä onko

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

walk-in-terapiapalvelua saatavilla kaikissa hyvinvointialueen suuremmissa kuntakeskuksissa, ovatko nuoret löytäneet tämän palvelun ja tarvittaisiinko tätä terapiatarjontaa lisää. Valtuustoaloitteessa esitetään, että mielenterveyspalvelut pyritään järjestämään tarkoituksenmukaisella ja kustannustehokkaalla tavalla korvaamalla yksilöterapia aina mahdollisuuksien mukana ryhmäpsykoterapialla ja vertaistukiryhmätoiminnalla sekä tekoälyn tarjoamalla terapialla. Lisäksi valtuustoaloitteessa esitetään, että hyvinvointialue huolehtii "walk in" -terapian riittävästä tarjonnasta etenkin kaikille nuorille siten, etteivät etäisyydet ja riittämätön tiedotus mahdollisuudesta muodostu esteiksi.

Toimivalta

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut 1–14 valtuutettua, tulee aluehallituksen antaa kirjallinen vastaus aloitteen ensimmäiselle allekirjoittajalle puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä. Vastaus toimitetaan muille valtuutetuille vastauksen antamisesta seuraavan aluevaltuuston kokouksen esityslistan yhteydessä.

Bilaga

- 19 Ledamot Kajavas fullmäktigemotom om kostnadseffektivisering av mentalvårdstjänster

Tilläggsmaterial

För kännedom

Verkställighet

valtuustoaloitteen jättäjä, palvelualuejohtaja,
palvelulinjajohtaja

Västra Nylands välfärdsområde

Möteskallelse

96/116

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

Beslutshistoria

Välfärdsområdesstyrelsen 13.4.2026

24

Svar på den av ledamot Marttila och 32 andra ledamöter inlämnade fullmäktigemotionen om firandet av de ensammas dag i Västra Nylands välfärdsområde (VOF)

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Ohrankämnen Karoliina

Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Länsi Uudenmaan hyvinvointialueella tunnustetaan yksinäisyyden merkittävä vaikutus kaikenikäisten asukkaiden hyvinvointiin ja terveyteen. Yksinäisyys on vakava kansanterveyden kysymys, ja hyvinvointialueen tehtävänä on ehkäistä sitä osana lakisääteistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä sekä palveluita. Tätä työtä tehdään tiiviissä yhteistyössä kuntien ja järjestöjen kanssa.

Hyvinvointialueessa toimii useita rakenteita ja palveluja, jotka suoraan tai välillisesti ehkäisevät yksinäisyyttä. Perhekeskusten avoimet kohtaamispaikat tarjoavat maksuttomia ja matalan kynnyksen mahdollisuuksia vanhemmille, nuorille ja lapsille kohdata muita asukkaita. Ikääntyneiden Olkkari-toiminta mahdollistaa kohtaamisen ja yhdessäolon hyvinvointia edistävien teemojen äärellä. Toiminnalla tuetaan toimintakykyä ylläpitämistä, hyvinvointia ja terveyttä ja tarvittaessa osallistumista tuetaan vapaaehtoisen tuella. Ikääntyneiden kuntouttava päivätoimintaa mahdollistaa sosiaalista kanssakäymistä, hyvinvoinnin tukea sekä parantaa omaishoitajien jaksamista.

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

Hyvinvointialue kehittää myös yhteisöllisen asumisen ratkaisuja, joissa asukkaille tarjotaan yhteisiä tiloja, toimintaa ja kohtaamisia. Hyvinvointialueella pilotoidaan vammaisten lasten omaishoitajia tukevaa ryhmämuotoista virkistysvapaan palvelua, missä omaishoitajille tarjotaan mahdollisuus vertaistoimintaan ja sosiaalisia kontakteja samassa tilanteessa olevien omaishoitajien kanssa.

Lisäksi hyvinvointialue myöntää järjestöavustuksia yksinäisyyden ehkäisyyn, kohtaamispaikkatoimintaan ja arjen tukeen useille järjestöille ja yhdistyksille.

Hyvinvointialue huomioi yksinäisyyden teeman säännöllisesti viestinnässään esimerkiksi korostamalla yhteydenoton matalaa kynnystä, nostamalla esiin kuntien ja järjestöjen kanssa tehtävää yhteistyötä ja jakamalla tietoa palveluista ja tuen muodoista.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Valtuutettu Marttila ja 32 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 9.12.2025 § 108 aloitteen keskenmenon kokeneen tukemisesta osana neuvolapalveluja.

Toimivalta

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Bilaga

- 20 Ledamot Marttilas fullmäktigemotion om de ensammas dag

Tilläggsmaterial

För kännedom

Verkställighet

valtuustoaloitteen jättäjä, yhteysjohtaja

Beslutshistoria

25 Meddelanden

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar anteckna meddelandena för kännedom.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Följande meddelanden delges välfärdsområdesstyrelsen:

1. Representanterna för välfärdsområdesstyrelsen: hälsningar från nämndernas sammanträden

Nationalspråksnämnden

- representant Stenvall Nora (Saml), ersättare Lindholm Julia (Saml)

Nämnden för tjänster och personal

- ordinarie representant Värmälä Johanna (SDP), ersättare Kokko Elina (SDP)

Framtids- och utvecklingsnämnden

- ordinarie representant Haapaniemi Timo (Saml), ersättare Pelkonen Anna (Saml)

Beredskaps- och säkerhetsnämnden

- ordinarie representant Strandell Denis (SFP), ersättare Backman Ralf (SFP)

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

2. Representanterna i HUS-sammanslutningens styrelse:
hälsningar från styrelsens sammanträden

3. Representanterna för äldrerådet och rådet för personer med
funktionsnedsättning: hälsningar från påverkansorganens
sammanträden

Rådet för personer med funktionsnedsättning

- representant Hukari Hanna (Gröna), ersättare Elli Keisteri-Sipilä
(Gröna)

Äldrerådet

- representant Pelkonen Anna (Saml), ersättare Kallio Timo
(Saml)

4. Ungdomsfullmäktiges representant: översikt över
ungdomsfullmäktiges verksamhet

5. Den månatliga Takt-rapporten om välfärdsområdets
serviceproduktion (nyckeltalen) kan läsas på webben på
adressen <https://www.luvn.fi/sv/takt>.

6. Månatlig sammanställning: Tillsynsärenden som blivit
anhängiga

7. Kotihoidon hankinnan palvelukuvaus

8. Strategianeuvottelujen yhteenvetopöytäkirjan 29.9.2025.
mukainen katsaus "Teknologian hyödyntämisen
edelläkävijäksi" -muutoslupauksen suunnitelmasta,
digitaalisten palvelujen hyödyntämisestä ja tavoitteista.

9. Vammaisneuvoston pöytäkirja 5.3.2026

10. Vanhusneuvoston pöytäkirja 19.3.2026

11. HUS-yhtymän yhtymähallituksen pöytäkirja 23.3.2026

Bilaga

Tilläggsmaterial

- Kuukausittainen kooste: Vireille tulleet valvonta-asiat ja niihin annetut päätökset
- Kotihoidon hankinnan palvelukuvaus
- Strategianeuvottelujen yhteenvetopöytäkirjan 29.9.2025 mukainen selvitys: Laadimme katsauksen ”Teknologian hyödyntämisen edelläkävijäksi”-muutoslupauksen suunnitelmasta, digitaalisten palvelujen hyödyntämisestä ja tavoitteista. (ei-julkinen)
- Vammaisneuvoston pöytäkirja 5.3.2026
- Vanhusneuvoston pöytäkirja 19.3.2026
- HUS yhtymähallituksen pöytäkirja 23.3.2026

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

1064/01.00.00/2026

Välfärdsområdesstyrelsen 13.4.2026

26**Tilläggslista: Avslutande av samarbetsförhandlingar som inleddes av välfärdsområdesstyrelsen den 30 mars 2026 § 35**

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Sarekoski Kimmo

Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar

1. konstatera att samarbetsförhandlingar enligt lagen om samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare i kommuner och välfärdsområden (449/2007) har förts mellan den 30 mars och den 12 april 2026 och att samarbetskyldigheten att föra förhandlingar i 14 dagar enligt samarbetslagen således har fullgjorts, och att man således kan börja verkställa åtgärderna,
2. konstatera att genomförandet av åtgärderna sker i enlighet med förvaltningsstadgan och bestämmelserna om befogenheter i verksamhetsföreskrifterna och
3. justera protokollet i fråga om detta ärende genast vid sammanträdet.

Behandling**Beslut****Redogörelse**

Välfärdsområdesstyrelsen beslutade den 30 mars 2026 att inleda samarbetsförhandlingar av produktionsorsaker för att genomföra ändringar som gäller verksamheten och organiseringen av arbetet inom ansvarsområdet för personal

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

inom koncerntjänsterna.

Organisationen för personaltjänsterna ändrades den 1 januari 2026 så att personalutvecklingstjänsterna och karriärtjänsterna sammanslogs till en ny enhet, karriärtjänsterna, som omfattar både personalutvecklingstjänster och rekryteringstjänster. Projektet för utveckling av chefsarbete och ledarskap, som inleddes i slutet av 2025, kommer också att kräva ändringar i arbetsuppgifterna inom personaltjänsterna. Målet är att stärka personaltjänsternas förmåga att främja chefsarbetet och dess utveckling. Utvecklingsområden är bland annat stödtjänster för kompetensutveckling, i synnerhet utveckling av yrkeskompetens, stödtjänster för ledarskapsutveckling, rekryteringstjänster, tjänster för välbefinnande i arbetet och arbetarskydd samt tjänster för anställningsförhållanden.

Genomförandet av verksamhetsmässiga ändringar förutsätter bedömningar av nästan hela organisationen och verksamheten inom personaltjänsterna, inklusive HR-partnertjänster, ändringar i hur arbetet organiseras och till vissa delar också i innehållet av arbets- och tjänsteuppgifter. En del av förändringarna påverkar både arbetsuppgifterna och lönen. I enskilda situationer är det också möjligt att säga upp personal, vilket innebär att arbetsgivaren är beredd på att av produktionsorsaker säga upp tjänsteinnehavare eller arbetstagare för att genomföra de eftersträlvade ändringarna. I personaländringarna används i första hand andra åtgärder än uppsägningar: pensioneringar, frivilligt byte av uppgifter eller verksamhetsställe. Man utnyttjar också den normala personalomsättningen.

I de förda samarbetsförhandlingarna har arbetsgivaren lagt fram att uppsägningar av personal av produktionsmässiga skäl kan beröra högst tre personer och att de produktionsmässigt motiverade förändringarna sammanlagt kan beröra högst nio personer.

De samarbetsförhandlingar som förutsattes av de planerade ändringarna inleddes den 30 mars 2026. Kallelsen till samarbetsförhandlingarna skickades till de organisationer som representerar personalen den 23 mars 2026. Processen för samarbetsförhandlingarna varade den föreskrivna tiden om 14

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

dag, och konkreta förhandlingar med företrädare för personalorganisationerna fördes den 30 mars och den 8 april 2026. Under samarbetsförhandlingarna har representanterna för personalen fått lyfta fram sina åsikter om föreslagna åtgärder och förslag till eventuella alternativa sätt att genomföra ändringarna. Samarbetsförhandlingarna avslutades den 8 april 2026 i oenighet.

På samma sätt som välfärdsområdesstyrelsen konstaterat i sitt beslut om inledande av samarbetsförhandlingar, har styrelsen med samarbetsförfarandet strävat efter att trygga personalens möjligheter att påverka arbetsgivarens beslutsärenden som omfattas av lagen. De planerade ändringarna i serviceområdena och grunderna till ändringar, deras konsekvenser och eventuella alternativa åtgärder har enligt arbetsgivarens åsikt behandlats i enlighet med samarbetslagen i dialog med personalorganisationernas representanter.

Protokollen för samarbetsförhandlingarna och tillhörande bilagor är sekretessbelagda (24.1 § 18 punkten i offentlighetslagen). Protokollen med bilagor bifogas som tilläggsmaterial före välfärdsområdesstyrelsens sammanträde. På så sätt kan välfärdsområdesstyrelsen nyttja materialet som stöd för sitt beslutsfattande.

Enligt 41 § 4 punkten i förvaltningsstadgan ska välfärdsområdesstyrelsen företräda välfärdsområdet som arbetsgivare och svara för välfärdsområdets personalpolitik. Enligt 136 § i förvaltningsstadgan ska välfärdsområdesstyrelsen besluta om uppsägning av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker samt om principerna för permitteringsförfarandet, om inledande av förfarandet och om beslutsfattandet om förfarandet. Enligt 140 § i förvaltningsstadgan beslutar välfärdsområdesstyrelsen om införandet av välfärdsområdets natura- och personalförmåner (och om ändringar i anslutning till dem). Med stöd av ovannämnda bestämmelser har välfärdsområdesstyrelsen i uppgift att besluta om vilka åtgärder som vidtas på basis av de avslutade samarbetsförhandlingarna.

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

Tilläggsmaterial

För kännedom

Verkställighet

henkilöstöjohtaja

Beslutshistoria

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

114/00.04.00/2026

Välfärdsområdesstyrelsen 13.4.2026

27

Tillägslista: Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy:n osakassopimuksen hyväksyminen

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Koskela Jaana
Päivärinta Ari

Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Aluehallitus päättää

1. hyväksyä liitteenä olevan päivitetyn Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy:n osakassopimuksen luonnoksen ja valtuuttaa konsernipalvelujen johtajan tekemään siihen tarvittaessa muutoksia;
2. hyväksyä tarvittavat Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy:n osakkeen ostot yhtiön osakkaina olevilta hyvinvointialueilta, HUS-yhtymältä, Helsingin kaupungilta tai muilta osakkeenomistajilta, jotta vaadittava 10 % omistusosuus täyttyy;
3. valtuuttaa talousjohtajan allekirjoittamaan osakeostojen kauppakirjat osakkeiden myyjien kanssa ja laatimaan mahdolliset muut osakekauppoihin liittyvät asiakirjat;
4. todeta, että päätös on ehdollinen sille, että osakkeiden hankkimiseen saadaan osakkeiden myyjien omat lainvoimaiset päätökset, ja
5. asettaa osakekauppojen edellytykseksi, että yhtiöön jäävät osakkaat ja yhtiö ovat allekirjoittaneet liitteenä olevan tai tarvittaessa päivitetyn osakassopimuksen.

Behandling

Beslut

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

Redogörelse

Perustelut

Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy toimittaa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle pesula- ja tekstiilihuoltopalveluita. Hyvinvointialueen omistusosuus on tällä hetkellä 1,93 %. Valtioneuvosto on antanut 5.2.2026 eduskunnalle esityksen laiksi julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 2/2026 vp). Esityksellä on tarkoitus toteuttaa hallitusohjelman hankintalakiin liittyvät tavoitteet. Esityksellä tiukennetaan sidosyksiköitä koskevaa sääntelyä, ja tehdään eräitä muutoksia hankintoihin koskeviin muutoksiin.

Sidosyksiköllä tarkoitetaan hankintalain 15 §:n mukaan hankintayksiköstä muodollisesti erillistä ja päätöksenteon kannalta itsenäistä yksikköä, johon hankintayksikkö yksin tai yhdessä muiden hankintayksiköiden kanssa käyttää määräysvaltaa samalla tavoin kuin omiin toimipaikkoihinsa. Lisäedellytyksenä on, että yksikkö saa harjoittaa enintään viiden prosentin ja enintään 500 000 euron osuuden liiketoiminnastaan muiden tahojen kuin niiden hankintayksiköiden kanssa, joiden määräysvallassa se on. Sidosyksikössä ei myöskään saa olla muiden kuin hankintayksiköiden pääomaa. Hankintayksikön hankintoihin sidosyksiköltä ei sovelleta hankintalakia.

Hankintalakia koskevassa hallituksen esityksessä edellä kuvattua sääntelyä tiukennetaan siten, että hankintayksikön tulisi omistaa sidosyksiköstä vähintään 10 %. Tämän vaatimuksen lisäksi edellytetään edelleen määräysvallan käyttämistä yhdessä muiden hankintayksiköiden kanssa.

Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy keskittyy jatkossa strategiansa ja osakassopimuksensa mukaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon tekstiilihuoltopalveluihin. Yhtiö on edistänyt vapaaehtoisia järjestelyjä korvaavien tekstiilihuoltoratkaisujen löytämiseksi sen kuntaomistajille (pl. Helsingin kaupunki) ja tähän liittyen omistuksesta luopumiseksi. Tämän lisäksi yhtiössä tulee tehtäväksi omistusjärjestelyjä siten, että kaikilla sote-omistajilla on vähintään 10 %:n osakeomistus yhtiöstä.

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

Tämä edellyttää, että yhtiön nykyiset pääomistajat, eli HUS-yhtymä ja Varsinais-Suomen hyvinvointialue myyvät omaa omistustaan muille sote-omistajille.

Aluehallitus päätti 31.3.2025 § 68 tekstiilipalveluiden hankinnan strategisten periaatteiden ja Puro Tekstiilihuolto Oy:n omistajapoliittisten linjausten hyväksymisen yhteydessä, että tekstiilipalveluita voidaan hankkia kilpailuttamalla ja sidosyksikköhankintana Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy:ltä. Suoritettujen tekstiilipalvelujen tuotantotapa-analyysin perusteella tekstiilipalveluiden hankintaa painotetaan Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy:öön. Päätöksen mukaisesti hyvinvointialueen tulee kasvattaa omistustansa Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy:ssä, mikäli hankintalain uudistuksessa sidosyksikköhankintaan liittyvä vähimmäisomistusraja astuu voimaan. Lisäksi hyvinvointialueen tulee arvioida säännöllisesti tekstiilipalveluiden hankintatapoja varmistaakseen hankintojen tehokkuuden.

HUS-yhtymän yhtymähallitus on 2.3.2026 § 32 päättänyt myydä enintään 40 333 Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy:n osaketta yhtiön osakkaina oleville hyvinvointialueille ja Helsingin kaupungille yhtiön viimeksi vahvistetun tilinpäätöksen (vuosi 2024) perusteella lasketulla substanssiarvolla (tällä hetkellä 22,71 euroa osakkeelta). Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue omistaa tällä hetkellä 1 933 kappaletta yhtiön osakkeita. Jotta hyvinvointialue täyttäisi 10 % omistusvaateen (10 000 osaketta), niin uusia osakkeita tulisi hankkia 183 202 eurolla (8 067 osaketta). Aluehallitus valtuuttaa hyvinvointialueen hankkimaan 10 % omistusosuuteen tarvittavan osakemäärän uusia osakkeita.

Osakekauppojen edellytykseksi on asetettu, että yhtiöön jäävät osakkaat ja yhtiö allekirjoittavat päivitetyn osakassopimuksen.

Päivitetty osakassopimus

Yhtiön päivitettyä osakassopimusta on valmisteltu em. lähtökohdista syksyllä 2025 yhtiön sote-sektoria edustavien omistajien välillä, joita ovat Länsi-Uudenmaan

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

hyvinvointialueen lisäksi HUS-yhtymä, Varsinais-Suomen hyvinvointialue, Helsingin kaupunki, Satakunnan hyvinvointialue, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue, Kymenlaakson hyvinvointialue ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialue.

Osakassopimuksen kohdassa 7 sovitaan, että osakkaat sitoutuvat hankkimaan tarvitsemansa sosiaali- ja terveydenhuollon tekstiilihuoltopalvelut yhtiöltä, paitsi jos yhtiö ei kykene järjestämään tiettyä palvelua tai se olisi kohtuutonta yhtiön kannalta, tai jos yhtiö ei pysty toimittamaan palvelua sopimuksessa tarkemmin kuvatun kokonaistaloudellisen edullisuuden vaatimuksen mukaisesti, taikka muusta painavasta syystä. Koska tekstiilihuoltopalvelujen tuotanto perustuu mittakaavaetuihin ja palveluvolyymiin, on hankintojen keskittäminen tärkeää. Sopimuskirjauksella ehkäistään perusteetonta osaoptimointia.

Kohdassa 8.4 kuvataan hallituksen kokonpanon muodostuminen, joka sopimuksessa kytketään ostovolyymiin. Tiivistetysti osakassopimuksen mukaan neljä yhtiön palveluita eniten käyttävää osakasta saavat kukin nimetä yhden hallituksen jäsenen. Lisäksi muut Länsi-Suomen yhteistyöalueelta olevat osakkaat nimeävät yhteisesti yhden hallituksen jäsenen ja muut Etelä-Suomen yhteistyöalueelta olevat osakkaat nimeävät yhteisesti yhden hallituksen jäsenen. Ostovolyymiltaan suurin osakas nimeää hallituksen puheenjohtajan ja toiseksi suurin hallituksen varapuheenjohtajan. Ostovolyymeja arvioidaan edellisen tilikauden ostojen perusteella jälkikäteen.

Lisäksi osakassopimuksen kohdassa 12.1.2 sovitaan siitä, että osakas voi luopua yhtiön palvelujen käytöstä sopimuksessa kuvatun menettelyn mukaisesti ja tarjota osakkeitaan muiden omistajien lunastettavaksi. Osakassopimuksen mukaan lunastushintana on tällöin osakkeen substanssiarvo. Luopuvan osakkaan riskinä on, että muut osakkaat eivät lunasta osakkeita. Lunastusvelvollisuudesta ei toisaalta voida sopia, koska osakkaiden investointikyvykkyys riippuu kulloinkin hyväksytystä investointisuunnitelmasta.

Myyntiprosessin toteuttaminen

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

Tavoitteena on toteuttaa kevään 2026 aikana järjestelyt, joissa yhtiön osakkaina olevat hyvinvointialueet ja Helsingin kaupunki hankkivat muilta osakkailta yhtiön osakkeita siten, että kunkin osakkaana olevan hyvinvointialueen ja Helsingin kaupungin omistusosuus on vähintään 10 %. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että HUS-yhtymä, Varsinais-Suomen hyvinvointialue ja osakkaina vielä olevat kunnat ja kaupungit sekä yhteisöt myyvät osakkeitaan muille tahoille.

Pyrkimyksenä on, että kevään 2026 aikana pidettävässä yhtiökokouksessa valittaisiin yhtiölle jo uuden osakassopimuksen mukainen hallitus. Alustavasti on suunniteltu, että yhtiökokous pidettäisiin kesäkuussa. Yhtiökokoukset tulee antaa vähintään neljä viikkoa ennen yhtiökokousta. Uuden osakassopimuksen olisi perusteltua tulla voimaan, ja osakesiirrot niin ikään merkittynä osakasluetteloon ennen kokouksien antamista. Jos esimerkiksi yhtiökokous järjestettäisiin keskiviikkona 17.6.2026, olisi takaraja osakekaupoille, kauppahinnan maksulle ja osakassopimuksen allekirjoittamiselle tiistaina 19.5.2026. Tällöin em. päätöksiä koskevat päätöspöytäkirjat tulisi asettaa nähtäville viimeistään maanantaina 27.4.2026 lainvoimaisuuden saavuttamiseksi kaupantekoon mennessä.

Yhtiö on käynyt keskusteluja osakkaina olevien kuntien, kaupunkien (pl. Helsinki), yhtiöiden ja säätiön kanssa omistuksesta luopumisesta siten, että nämä myyvät osakkeensa jollekin yhtiön osakkaana jatkavalle hyvinvointialueelle, ja myyntiprosessit kaikkien näiden osalta ovat valmistelussa. Tavoitteena on, että luopuvat osakkaat tekisivät tarvittavat myyntipäätökset maaliskuun aikana. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen osalta osakkeiden myyjätahot selviävät huhti-toukokuun aikana.

Toimivalta

Hyvinvointialueen hallintosäännön 42 § mukaan aluehallituksen tehtävänä on päättää yhtiöiden ja muiden yhteisöjen sekä säätiöiden perustamisesta, osakkeiden ja osuuksien ostamisesta ja myymisestä, mikäli osakkeiden ja osuuksien arvo on enintään 10 miljoonaa euroa.

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

21 Uusi osakassopimus, Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy
19032026

Tilläggsmaterial

För kännedom

Verkställighet

Beslutshistoria

Välfärdsområdesstyrelsen 31.03.2025 § 68

§ 68

Godkännande av de strategiska principerna för upphandling av textiltjänster och de ägarpolitiska riktlinjerna för Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):

Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar att de strategiska principerna för upphandling av textiltjänster är följande:

1. välfärdsområdet skaffar textiltjänster som en köpt tjänst på det totalekonomiskt mest fördelaktiga sättet och
2. den totalekonomiska fördelaktigheten bedöms utifrån priseffektiviteten, tjänsternas försörjningstrygghet och beredskapen för undantagsförhållanden.

Dessutom beslutar välfärdsområdesstyrelsen konstatera att

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

1. textiltjänster kan skaffas genom konkurrensutsättning och som upphandling med anknuten enhet av Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy,
2. på basis av analysen av produktionssätt (tilläggsmaterial) prioriteras Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy i upphandling av textiltjänster,
3. välfärdsområdet skaffar textiltjänster genom konkurrensutsättning när det totalekonomiskt är mer fördelaktigt eller när Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy inte lyckas tillhandahålla tjänsten,
4. välfärdsområdet ska öka sin ägarandel i Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy om minimigränsen för ägarandelarna träder i kraft i anslutning till reformen av upphandlingslagen och
5. välfärdsområdet bedömer regelbundet sätten att skaffa textiltjänster för att säkerställa effektiviteten i upphandlingarna.

Behandling

Nationalspråksnämndens ordförande Westerholm anlände till sammanträdet under behandlingen av detta ärende kl. 11.44.

Ersättare Koskinen anlände till sammanträdet under behandlingen av detta ärende kl. 11.51. Ersättare Koskinen beviljades närvaro- och yttranderätt också för den tid när ordförande Laiho, vars ersättare Koskinen är, var närvarande vid sammanträdet.

Under behandlingen föreslog ordförande Laiho att ärendet bordläggs. Ledamot Laakso understödde ordförande Laihos förslag.

Ordföranden begränsade diskussionen att gälla endast bordläggningen av ärendet.

När ingen längre begärde om ordet och bordläggningen av ärendet inte kunde godkännas enhälligt, konstaterade ordföranden att det förrättas omröstning.

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

De som understödde fortsatt behandling av ärendet skulle rösta "JA". De som understödde ordförande Laihos ändringsförslag om bordläggning skulle rösta "NEJ".

Vid omröstningen fick fortsatt behandling av ärendet 12 JA-röster och ordförande Laihos förslag om bordläggning av ärendet 4 NEJ-röster. En ledamot var frånvarande.

JA röstade andra vice ordförande Rehn-Kivi och ledamöterna Hukari, Juvonen, Kokko, Lassus, Myllyniemi, Pajuoja, Pelkonen, Piirtola, Räsänen, Sahiluoma och Wickström.

NEJ röstade ordförande Laiho och ledamöterna Laakso, Uusitalo och Vehmanen.

Eftersom fortsatt behandling av ärendet hade fått flest röster vid omröstningen genom namnupprop konstaterade ordföranden att behandlingen av ärendet fortsätter.

Under behandlingen av detta ärende hölls en sammanträdespaus kl. 12.09–12.10. Ordförande Laiho avlägsnade sig från sammanträdet när sammanträdespausen inleddes kl. 12.09. Andra vice ordförande Rehn-Kivi fungerade som sammanträdet ordförande herefter fram till slutet av sammanträdet.

Efter behandlingen av detta ärende hölls en sammanträdespaus kl. 12.10–12.18.

Direktören för stödtjänster Ojaniemi avlägsnade sig från sammanträdet efter behandlingen av detta ärende kl. 12.10.

Beslut

Välfärdsområdesstyrelsen godkände beslutsförslaget.

Redogörelse

De textilier som används i Västra Nylands välfärdsområde kan delas in i fyra (4) kategorier:

1. arbetskläder,
2. patienttextilier,

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

3. hyresmattor,
4. handduksdispensrar/rullar.

Utgifterna för alla dessa textilier uppgick 2024 till sammanlagt 3,6 miljoner euro. Arbetskläderna och patienttextilierna utgör cirka 80 procent av alla textilier. Välfärdsområdet har för tillfället sex (6) leverantörer, varav en dominerar marknaden.

Kraven på textilier inom social- och hälsovården avviker från vanliga textilier. Textilierna måste tåla höga temperaturer för att de ska uppfylla den hygiennivå som förutsätts av infektionssäkerheten. Textilierna måste också tåla hårt slitage och kontinuerlig tvätt. De tvättmedel, tyg och tygfärger som används måste också uppfylla standarderna.

Textilleverantören ska omedelbart kunna reagera på en plötslig ökning av efterfrågan, till exempel under epidemier (bland annat magsjuka, influensa, corona).

Välfärdsområdet har gjort en bedömning av produktionssätten för textiltjänsterna (se bilaga) och utifrån bedömningen är det totalekonomiskt mest fördelaktigt för välfärdsområdet att centralisera upphandlingen till Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy, där Västra Nylands välfärdsområde är delägare.

Gällande upphandlingsavtal för textiltjänster håller på att löpa ut och det förekommer press på att höja priserna i avtalen. Man har ställt upp mål för Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy för att öka produktiviteten betydligt, vilket tryggar att priserna på bolagets tjänster hålls kvar på en konkurrenskraftig nivå.

Patienttextilierna och arbetskläderna hos Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy har uppfyllt den höga hygiennivå som ställts för verksamheten inom hälso- och sjukvården och varit infektionssäkra under olika epidemier. Textilierna har planerats för att tåla höga tvättemperaturer och slitage, vilket förutsätts av de textilier som används inom hälso- och sjukvården. Epidemiotopparna är svåra att förutspå och de medför ett tryck på att öka användningen av textiltjänster på ett avvikande sätt. Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy har lyckats svara på behoven som orsakats av plötsliga ökningarna på ett flexibelt och fungerande sätt. Utifrån de totalekonomiska kriterierna föreslås det att man i upphandling av arbetskläder

Välfärdsområdesstyrelsen

13.4.2026

och patienttextilier ökar användningen av Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy.

Enligt målet ska Västra Nylands välfärdsområde bevara sina möjligheter att samarbeta både med kommersiella aktörer och inhouse-aktören Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy. På så sätt kan Västra Nylands välfärdsområde välja den samarbetspartner som erbjuder det mest kostnadseffektiva alternativet med bästa möjliga kvalitet och upprätthålla vid behov ett så omfattande nätverk av textiltjänstproducenter som möjligt.

För att trygga den verksamhet som avses i detta förslag måste ägarandelen i Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy ökas om minimigränsen på 10 procent för ägarandelarna träder i kraft i anslutning till reformen av upphandlingslagen. För tillfället är Västra Nylands välfärdsområdes ägarandel i bolaget 2 procent, och utifrån preliminära ägarsamtal skulle det gå att jämna ut vid behov ägarandelarna med aktieaffärer mellan aktieägare.